

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

Fakulta biomedicínského inženýrství
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**Připravenost policistů Plzeňského kraje na mimořádné události a krizové
situace**

**Readiness of the Policemen of the Pilsen Region to Emergency Events and
Crisis Situations**

Diplomová práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva

Studijní obor: Civilní nouzová připravenost

Vedoucí práce: MUDr. Josef Štorek Ph.D.

Bc. Karel Kruba

Kladno, květen 2017

Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2016/2017

Z a d á n í d i p l o m o v é p r á c e

Student: **Bc. Karel Kruba**
Studijní obor: Civilní nouzové plánování
Téma: **Přípravenost policistů Plzeňského kraje na mimořádné události a krizové situace**
Téma anglicky: Readiness of the Policemen of the Pilsen Region to Emergency Events and Crisis Situations

Zásady pro vypracování:

Cílem práce bude analýza současného stavu připravenosti policistů Plzeňského kraje na řešení mimořádných událostí, jak v rovině teoretické, tak v rovině praktické, a následnou komparací s požadovaným stavem a návrhnutí řešení v rámci služební přípravy policistů. V teoretické části bude představena Policie České republiky jako jedna ze základních složek integrovaného záchranného systému, její začlenění do krizové připravenosti, povinnosti a úkoly vyplývající z jejího postavení v rámci krizového plánování a řízení, následně bude analyzován systém přípravy, vzdělávání a výcviku policistů v dané oblasti. Praktická část práce bude řešena formou dotazníkového šetření mezi příslušníky Krajského ředitelství Policie Plzeňského kraje (min. 50 osob) zejména služby pořádkové policie, u kterých budou zjišťovány základní znalosti a dovednosti policistů v oblasti krizové připravenosti a činnosti policisty při vzniku mimořádné události. Dále budou analyzovány některé reálné operace IZS s policejní podporou. Na základě výsledků dotazníkového šetření mezi příslušníky a z dostupných výsledků provedených cvičení IZS a reálných nasazení PČR bude zpracována SWOT analýza. V závěru práce budou stanovena doporučení pro praxi, ve vztahu k následnému vzdělávání, výcviku a vybavení policistů v rámci jejich služební přípravy.

Seznam odborné literatury:

- [1] ŠTĚTINA Jiří a kol., Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách, ed. 1., Praha: Gragá Publishing, 2014, 557 s., ISBN 978-80-247-4578-7
- [2] FRÖLICH, Tomáš, Ochrana obyvatelstva v případě krizových situací a mimořádných událostí nevojenského charakteru I, ed. 1., Tribun EU, Brno, 2014, ISBN 978-80-263-0721-1
- [3] BŘÍZA, Jan, Ochrana obyvatelstva v případě krizových situací a mimořádných událostí nevojenského charakteru II, ed. 1., Brno: Tribun EU, 2014, 304 s., ISBN 978-80-263-0724-2
- [4] MÍKA, Vladimír a kol., Manažment a krizový manažment: Úvod do krizového manažmentu, ed. 1., Žilina: EDIS - vydavateľstvo ŽU, 2009, ISBN 978-80-554-0079-2

Vedoucí: MUDr. Josef Štorek, Ph.D.

Zadání platné do: 20.08.2018

.....
vedoucí katedry / pracoviště

.....
děkan

V Kladně dne 12.12.2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem Přípravenost policistů Plzeňského kraje na mimořádné události a krizové situace vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V Plzni dne 30.04.2017

.....

Bc. Karel Kruba

Poděkování

Na tomto místě bych rád a upřímně poděkoval MUDr. Josefu Štorkovi Ph.D., za jeho pomoc, odborné vedení diplomové práce a mnoho cenných rad a informací důležitých pro její zpracování.

Zároveň bych rád poděkoval všem respondentům z řad policistů a policistek Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, kteří ochotně přispěli informacemi do dotazníkového šetření.

Abstrakt

Diplomová práce je věnována problematice krizové připravenosti policistů zařazených v jednotlivých službách Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje. Cílem je získání ucelené představy o stavu připravenosti policie na řešení této problematiky, a to z pohledu samotných policistů, kteří sami plní úkoly policie v případě mimořádných událostí. Zabývá se jejich pohledem na samotnou přípravu ke zvládnutí těchto úkolů, jejich materiální, technickou vybaveností, teoretickou i praktickou přípravou na zvládnutí krizových situací.

V první teoretické části je představena Policie České republiky, její základní organizační členění, vymezeny některé základní pojmy krizové připravenosti. Dále předkládáme zákony dané úkoly policie, včetně povinností a oprávnění policistů v souvislosti s problematikou příprava a řešení mimořádných událostí a krizových situací. Představujeme i dílčí možnosti systému vzdělávání začínajících policistů v podobě základní odborné přípravy policistů, služební přípravy v rámci výkonu povolání, dalšího vzdělávání policistů již zařazených k základním útvarům policie i některé další možné formy zvyšování odborných kvalifikačních předpokladů ke zdárnému zvládnutí krizových situací.

Ve druhé části se diplomová práce zabývá empirickým výzkumem v podobě praktického dotazníkového šetření v řadách policistů Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, následnou sumarizací, vyhodnocením a analýzou získaných responzí a názorů, a to popisným způsobem, s vyjádřením absolutních četností všech získaných odpovědí. V diskuzi je zpracováno vzájemné porovnání výsledků odpovědí dotazníkového šetření s poznatky získanými z odborné literatury, platné legislativy České republiky, interních aktů řízení Policie České republiky a dalších zdrojů. Výsledky jsou prezentovány popisnou formou, zejména v otázkách týkajících se subjektivních pocitů jednotlivých policistů, jejich návrhů na možné zlepšení samotné přípravy ke zvládnutí daných úkolů.

V závěru diplomové práce jsou shrnuty námi získané informace a předloženy vyvozené obecné závěry z provedeného výzkumu a šetření, a na jejich základě jsou navržena možná doporučení pro další praxi v závislosti na zobecněných názorech jednotlivých respondentů.

Klíčová slova

Policie; krizová připravenost; mimořádná událost; vzdělávání.

Abstract

The diploma thesis deals with the issue of emergency preparedness of the policemen assigned to their duties within the Regional Directorate of the Police of Pilsen Region. The aim is to get a comprehensive idea of the progress in preparedness of the Police for addressing this issue as seen by the policemen who fulfil the tasks of the Police in case of extraordinary events. The thesis concentrates on their views of preparation for dealing with such tasks, their material and technical equipment, and on their theoretical and practical drills in managing emergency situations.

In the first, theoretical section, the Police of the Czech Republic and their basic organizational division are introduced and some of the fundamental terms of emergency preparedness are defined. The thesis also lists the laws governing the tasks of the Police and the duties and authorities policemen are vested in connection with the issue of preparation for and solution of extraordinary events and emergency situations. It also provides the options of the education system for newcomers in the form of professional training, preparation for service within their career, further education of the policemen already assigned to the basic units of the Police, as well as some other potential forms of qualification improvement for successful management of emergency situations.

In the second section, the diploma thesis deals with an empirical research in the form of a questionnaire completed by the policemen of the Regional Directorate of the Police of Pilsen Region, subsequent summarization, evaluation and analysis of the responses and views obtained, using the descriptive method and expressing the absolute numbers of all responses. The discussion provides a comparison of the results of the questionnaire research responses with the knowledge obtained from the professional literature, applicable legislation of the Czech Republic, internal management files of the Police of the Czech Republic,

and other sources. The results are presented in a descriptive form, especially in the issues concerning the subjective feelings of the policemen and their suggestions for improvement in preparation for coping with the tasks they have to face.

In the conclusion, the diploma thesis summarizes the information collected, presents the general conclusions derived from the research and investigations and takes them as a basis for recommendations for further practice in dependence on the generalized views of the individual respondents.

Keywords

Police; emergency preparedness, extraordinary event; education.

Obsah

Úvod.....	11
1 Policie České republiky	13
1.1 Vymezení základních pojmů.....	14
1.2 Úkoly PČR dle zákona o PČR	16
1.3 Úkoly PČR dle zákona o IZS	17
1.4 Základní povinnosti policistů	18
1.5 Konkretizace jednotlivých úkolů a povinností PČR a policistů..	19
2 KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE PLZEŇSKÉHO KRAJE.....	23
2.1 ÚZEMNÍ ODBORY A MĚSTSKÉ ŘEDITELSTVÍ.....	25
2.1.1 Služba pořádkové policie	26
2.1.2 Pořádkové, zásahové a pohotovostní jednotky	26
2.1.3 Služební kynologie	26
2.1.4 Služba dopravní policie	26
2.1.5 Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál	27
2.1.6 Operační střediska	27
2.1.7 Služba cizinecké policie	28
2.1.8 Služba kriminální policie a vyšetřování.....	28
3 Profesní příprava policistů	30
3.1 Vzdělávání policistů	31
3.2 Instituce zajišťující vzdělávání policistů.....	34
3.2.1 Školní policejní střediska.....	34
3.3 Policejní školy zajišťující vzdělávání policistů	34
3.3.1 Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově ...	34

3.3.2	Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze	35
3.3.3	Policejní akademie ČR v Praze	36
3.3.4	Další školy a instituce poskytující vzdělání v oboru KŘ, krizového managementu	37
3.4	Základní odborná příprava policisty	37
3.5	Služební příprava policistů.....	39
3.6	Další vzdělávání policistů.....	40
3.7	Specializační kurzy	40
3.8	Vzdělávání v oblasti krizového řízení	41
3.9	Legislativa krizové připravenosti	43
4	Cíl práce a pracovní hypotézy	45
5	Metodika	46
6	Výsledky	48
6.1	Vyhodnocení jednotlivých otázek dotazníkového šetření.....	49
6.2	Celkové zhodnocení dotazníkového šetření.....	75
7	Diskuze	78
	Závěr	93
	Seznam použitých zkratk.....	95
	Seznam použité literatury	96
	Seznam použitých obrázků	105
	Seznamu použitých tabulek	106
	Seznam Příloh	108

ÚVOD

Každé společenské zřízení, bez rozdílu zavedeného státního režimu, stejně jako každý jednatel v tomto společenství, má prvořadý zájem na vlastní obraně, ochraně a bezpečnosti. Vlastní bezpečnost mu tak dává možnost růstu, prostor a čas, se dostatečně rozvíjet. Proto by snahou společenství mělo být, a ve většině případů tomu tak je, mít spolehlivě a efektivně pracující policejní aparát.

Vzhledem ke zvolenému tématu diplomové práce z oblasti zvládnutí mimořádných událostí (dále MU) a krizových situací (dále KS) je proto zřejmý předpoklad, že potřeba přípravy na takové události je nedílnou součástí přípravy Policie České republiky (dále PČR) jako celku, napříč celou její organizační strukturou až k jednotlivým řadovým policistům. A právě těmito jednotlivými policisty jsme se nechali inspirovat ke zpracování tématu jejich připravenosti na řešení těchto situací.

Práce je rozdělena na dvě samostatné části, a to část teoretickou, ve které je představena a vysvětlena daná problematika z pohledu ideálního stavu ve smyslu zákonů České republiky (dále ČR) a dalších legislativních dokumentů, a část empirickou, ve které je prováděn samotný výzkum, porovnávána teorie s praxí a vyvozeny závěry (případně možná doporučení ke zlepšení daného stavu).

Teoretická část práce je zaměřena na vysvětlení a zevrubný popis PČR obecně, dále organizaci a strukturu, tak zvanou systemizaci, Krajského ředitelství policie (dále KŘP) Plzeňského kraje (dále PK), povinnosti jednotlivých organizačních složek i ve vztahu k řešení MU a KS, přípravu na jejich zvládnutí, materiální a technické zabezpečení (dále MTZ). V neposlední řadě též na základní povinnosti policistů.

Cílem empirické části naší diplomové práce je získání základních informací o možnostech vzdělávání se příslušníků PČR nejen v rámci přípravy na povolání policisty, ale i v průběhu výkonu služby u PČR, v dané problematice, a dále získání co nejpřesnějších poznatků z provedeného výzkumu v komunitě policistů zařazených do služebního poměru příslušníků policie v rámci KŘP PK. Subjekty prováděného výzkumu jsou samotní policisté vykonávající své funkce dle služebního zařazení od základních útvarů pořádkové služby, dopravní, vězeňsko-eskortní přes policisty služby kriminální policie a vyšetřování, kynologie, kriminalistické techniky až po policisty na vedoucích pozicích. Samotný výzkum je zcela anonymní a vzhledem k jeho zaměření by měl mít téměř ideální podmínky pro získání konkrétních reálných výstupů.

1 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Zákon číslo (dále z. č.) 283/2008 Sb. o PČR definuje policii jako jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Dále definuje úkoly policie, její působnost, členění, systém řízení a organizace, vymezuje oprávnění policistů, stejně jako jejich povinnosti, systém kontroly policie, správní delikty, inspekci policie a další. V neposlední řadě je v tomto zákoně v § 20 zakotveno též působení policie v rámci integrovaného záchranného systému (dále IZS), při řešení KS a MU a při přípravě na ně. PČR je dále definována jako základní složka IZS v § 4 odst. 1 z. č. 239/200 Sb. o IZS. (Vangeli, 2014)

„Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky.“ (Vokuš, 2010, s. 3)

PČR je nástupcem bezpečnostních složek doby první republiky a to četnictva, coby vojensky organizovaného, uniformovaného sboru plnícího úkoly na celém území tehdejšího Československa, a dále státní policie, která byla částečně uniformovaná a z části neuniformovaná, plnící úkoly v tak zvaných obvodech státní policie. (Vokuš, 2010, s. 4)

Historie současné PČR sahá do roku 1991, kdy vstoupil v platnost zákon č. 283/1991 Sb., o PČR, který nabyl účinnosti dne 15. 7. 1991. Tímto zákonem byl zřízen ozbrojený bezpečnostní sbor ČR s názvem PČR. Následně v roce 2008 byl nahrazen zákonem číslo 273/2008 Sb., o PČR, jež nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2009. Tento zákon je, ve znění pozdějších předpisů, platný a účinný do dnes.

1.1 Vymezení základních pojmů

1) Bezpečnost (veřejná bezpečnost), představující ochranu společnosti a jednotlivců před nebezpečím ohrožujícím:

- a) vnitřní pořádek ve státě – bezpečnost státu, jeho institucí a nerušený výkon jednotlivých funkcí státu neboli zajištění svrchovanosti, územní celistvosti a ochrany demokratických základů státu;
- b) život, zdraví, svobodu, lidskou důstojnost a osobní čest jednotlivce;
- c) majetek.

Samotný výraz „bezpečnost“ není nikde legislativně zakotven ani jinak legálně definován. Většinou bývá tento pojem porovnáván s pojmem nebezpečí. Je to stav, který objektivně obsahuje možnost vzniku škody nebo vznik takové škody přímo hrozí, popř. lze již očekávat, že bezprostředně nastane. Stav bezpečnosti lze taktéž definovat pozitivně pomocí jakéhosi stavu ve společnosti považovaného za normální, kdy jsou zachovávána pravidla občanského soužití, stanovená obecně závaznými právními předpisy, a zároveň je dodržován právní řád ČR. Bezpečnost je tedy kompetenčním a materiálně právním základem pro činnost policie. (Mates, 2004, s. 16)

2) Veřejný pořádek – je obsahově nevymezený výraz tak zvaně neurčitý pojem. Právními předpisy je často zmiňovaný a jeho obsah je naplňován především praxí příslušných orgánů. Lze jej chápat ve dvojitým smyslu:

a) v užším pojetí – jedná se o ochranu pravidel a zásad chování na veřejnosti, která nejsou výslovně formulována v právních normách, ale jejich zachování je podle panujících obecných názorů a morálního přesvědčení v určitém místě a čase nutnou podmínkou spořádaného společenského soužití. Tato neformalizovaná pravidla chování jsou právně závazná (a tedy

sankcionovatelná) pouze v mezích právní normy, která obsahuje výslovně termín „veřejný pořádek“.

b) v širším pojetí – jako ochrana pravidel a zásad chování jak obsažených výslovně v právních normách, tak i pravidel chování, jež v právních normách výslovně formulována nejsou. Není sem zahrnuta ochrana zachovávání pravidel chování obsažených ve všech normách právního řádu, ale právě jen pravidel souvisejících se zachováváním spořádaného soužití ve společnosti.

Bývalý soudce Ústavního soudu Vlastimil Ševčík definoval pojem veřejný pořádek jako *„vyvážený stav společenských vztahů respektující vžitá či v místě uznávaná pravidla způsobu života a společenského chování (slušnosti) vycházející z poměrů daného místa a z tam obecně přijímaných zásad a pravidel morálky“*. (Koudelka, 2004)

Veřejný pořádek zajišťují především obce a další subjekty veřejné správy. V případě nedostatečnosti zákonné opory jsou to právě obce, které mají za úlohu vydáváním obecně závazných vyhlášek stanovit a konkretizovat pravidla určitého chování a upřesnit či vymezit takové jednání, které považuje za škodlivé. (Koudelka, 2005, s. 31) Policie na tomto poli pouze spolupůsobí, ačkoliv zde plní svůj základní a charakteristický úkol a je základem policejní činnosti. Dodržování veřejného pořádku znamená, že každému členu společnosti jsou ukládána jistá omezení, bez nichž by existence společnosti a její fungování nebyly možné. Ovšem omezení by neměla vzhledem k sledovaným účelům a cílům překračovat nezbytně nutnou míru, proto by měla být maximálně přiměřená.

3) Veřejný zájem je druhem zájmu, který je obecně prospěšný. Je opakem čistě soukromého zájmu. Má tak zvaně neostrý význam, proto by měl být v konkrétních případech zákonem přesně definován a specifikován. Jde zejména o zájem státu či jiné veřejnoprávní korporace. Jeho význam je především v

interpretaci a aplikaci práva, v souvislosti se zákonnou limitací základních práv a svobod občanů.

4) MU – podle § 2 písm. b) z. č. 239/2000 Sb. o IZS, je MU škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací (dále ZaLP).

1.2 Úkoly PČR dle zákona o PČR

Úkoly PČR v rámci IZS jsou definovány v § 20 z. č. 273/2008 Sb. o PČR:

„Působení policie v rámci IZS, při řešení KS a MU a při přípravě na ně

(1) Plněním úkolů k řešení MU a KS se rozumí i příprava policie na ně.

(2) Policie jako základní složka IZS vykonává v místě provádění ZaLP úkoly podle tohoto zákona.

(3) Policista nebo útvar policie se podílejí na provádění ZaLP včetně letecké podpory IZS a letecké podpory v KS,

a) jsou-li k tomu vycvičení a vybaveni,

b) je-li to nezbytné pro záchranu života, zdraví nebo majetku a

c) jsou-li k tomu určeni policejním prezidentem.“

Dále jsou úkoly spojené s bezpečností definovány v § 48 z. č. 273/2008 Sb. o PČR:

„Zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů

(1) Policie zajišťuje bezpečnost chráněných objektů a prostorů. Rozsah zajišťování bezpečnosti stanoví na návrh policejního prezidenta ministr v závislosti na bezpečnostní situaci a možné míře ohrožení.

(2) Chráněným objektem a prostorem se rozumí objekty a prostory zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost, o nichž tak rozhodne vláda; chráněným objektem a prostorem se rovněž rozumí objekty a prostory, pro které taková ochrana vyplývá z mezinárodní smlouvy.

(3) Za chráněný objekt nebo prostor se považuje rovněž objekt nebo prostor, který nesplňuje podmínku podle odstavce 2, po dobu trvání jeho bezprostředního ohrožení. Policie zajišťuje ochranu takového objektu nebo prostoru po nezbytnou dobu. O zajišťování této ochrany rozhoduje policejní prezident, a pokud věc nesnese odkladu, policista provádějí úkon.“

1.3 Úkoly PČR dle zákona o IZS

Z. č. 239/2000 Sb. o IZS v § 4 odst. 4 ukládá všem základním složkám IZS, včetně PČR, zajištění nepřetržité pohotovosti pro příjem ohlášení vzniku MU, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě MU. Základní složky IZS za tímto účelem rozmísťují své síly a prostředky (dále SaP) po celém území ČR. (Česko, 2000)

Dále ve smyslu ustanovení § 4 odst. 6 citovaného zákona všechny složky IZS povinny se při zásahu řídit příkazy velitele zásahu, popřípadě pokyny starosty obce s rozšířenou působností (dále ORP), hejtmana kraje, v Praze primátora hlavního města Prahy nebo MV ČR, pokud provádějí koordinaci ZaLP.

PČR je v současné době jedinou základní složkou IZS, která má v místě MU nebo KS úkoly a oprávnění represivní složky. Žádná jiná základní složka není

oprávněna vynutit si, třeba i za použití donucovacích prostředků, splnění povinností právnických a fyzických osob (dále PaFO), např. vykázání z místa, zákaz vstupu do vyznačeného prostoru a podobně. Některá obdobná oprávnění má při plnění úkolů IZS i obecní policie, či příslušníci ozbrojených složek povoláni k plnění úkolů PČR. Tito však nejsou příslušníky základních složek IZS, tedy tato práva, povinnosti a oprávnění získávají až v okamžiku jejich zařazení do plnění úkolů v souvislosti s řešením MU a KS.

PČR v souvislosti s plněním úkolů při MU a KS spolupracuje s ozbrojenými silami, dalšími bezpečnostními sbory a orgány veřejné správy a s PaFO. V rámci zajištění SaP pro plnění úkolů PČR může vláda ČR povolat k plnění těchto úkolů vojáky v činné službě, příslušníky Vězeňské služby ČR nebo Celní správy ČR. (Kolektiv autorů, 2014a, s. 167)

1.4 Základní povinnosti policistů

Základní povinnosti příslušníků bezpečnostních sborů, tedy i policistů, stanoví ve své části třetí v § 45 odst. 1 z. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Jedná se zejména o povinnost dodržovat služební kázeň, vyvarovat se jednání, které může vést ke střetu zájmů služby se zájmy osobními, zachovávat mlčenlivost, dodržovat pravidla služební zdvořilosti, ohlašovat závady a nedostatky, v době mimo službu neohrozit svým jednáním pověst policie a další.

Jednou ze základních povinností uvedenou v § 45 odst. 1 písm. d) citovaného zákona, je povinnost prohlubovat svoji odbornost a udržovat svoji fyzickou zdatnost potřebnou pro zastávané služební místo a podrobovat se jejímu ověřování služebním funkcionářem. (Česko, 2003)

Dalším legislativním prostředkem, který blíže definuje a specifikuje povinnosti policistů, je z. č. 273/2008 Sb. o PČR, a to konkrétně v hlavě III., kde jsou upraveny základní obecně platné povinnosti a principy. Jednotlivá speciální ustanovení o právech a povinnostech policistů jsou podrobně a zcela konkrétně obsaženy v celém tomto zákoně. Zákonodárce se zde snažil zřetelně a jasně definovat, jak se má každý policista chovat za všech okolností. Tedy nejen při výkonu svého povolání policisty, ale i v době mimo službu, kdy není označen jako policista. Tento zákon také naprosto přesně a striktně vyjmenovává a definuje případy, kdy je policista těchto svých povinností zákonným způsobem zbaven. (Česko, 2008)

1.5 Konkretizace jednotlivých úkolů a povinností PČR a policistů

Při společném zásahu složek IZS v místě MU ve smyslu ustanovení zákona o IZS, policie primárně neprovádí ZaLP. Posláním policie není v provádění ZaLP neboť jejím hlavním úkolem je zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku a v případě jeho znovuoobnovení.

Nelze říct, že PČR nikdy neprovádí nebo dokonce, že nesmí provádět ZaLP v místě MU. Již samotný zákon o PČR dává možnost použít některé konkrétní služby policie k vykonávání ZaLP. Jedná se především o službu kynologie, speciální útvary, potápěči, pyrotechnici, letecká služba a podobně. Policisté se na ZaLP a úkolech ochrany obyvatelstva mohou podílet, pokud k tomu byli zmocnění rozkazem, pokud jsou k takovému plnění úkolů řádně vycvičení a vyškoleni nebo je-li to nezbytné k záchraně života a zdraví osob. (Kolektiv autorů, 2014a, s. 168)

Na druhou stranu při opatřeních bezpečnostního charakteru, jako jsou demonstrace, manifestace, velká sportovní utkání a podobně, jejichž zajištění a

řešení je přímo v gesci PČR a další složky IZS se přímo nepodílejí na organizaci a zajištění. Přesto jsou na místě přítomny a svůj úkol plní až v okamžiku potřeby provádění ZaLP. (Souček, 2009, s. 14)

Jak již bylo zmíněno, PČR v místě MU či KS má za úkol především chránit bezpečnost a veřejný pořádek. S tím přímo souvisí povinnost dohlížet na jeho dodržování a v případě jeho narušení provést patřičná opatření k jeho znovuoobnovení.

Je na místě uvést, že úkolů a povinností souvisejících s přípravou na zvládnutí MU či její řešení, mají příslušníci PČR velmi mnoho. Jen pro ilustraci uvádíme některé z nich.

PČR jako bezpečnostní ozbrojená složka státu:

- zajišťuje připravenost k řešení KS spojených s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem na území;
- je členem bezpečnostní rady kraje;
- je členem bezpečnostní rady ORP;
- je příjemcem pohotovostních zásob státních hmotných rezerv s oprávněním tyto dále poskytnout PaFO;
- je významnou složkou celostátní radiační monitorovací sítě jako jedna její mobilní skupina;
- je součástí cílové skupiny odborníků – expertů v procesu výchovy a vzdělávání v oblasti ochrany obyvatelstva;
- se podílí na zpracování vnějšího havarijního plánu;
- podílí se na zpracování plánů konkrétních činností havarijního plánu kraje – plán veřejného pořádku a bezpečnosti;
- plní úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony při řešení KS;

- chrání bezpečnost osob, majetku a veřejný pořádek;
- předchází trestné činnosti;
- plní úkoly dle trestního řádu;
- pomáhá při vyhlášení evakuace, organizuje a řídí vnitřní a vnější uzávěry, hlídkovou službu;
- zajišťuje regulaci evakuační přepravy a evakuačních tras;
- poskytuje součinnost jako obslužný personál v prostoru evakuačního střediska;
- poskytuje psychosociální pomoc osobám zasaženým MU a KS pomocí krizových interventů viz. např. STČ 12/IZS list PČR;
- a další. (Kolektiv autorů, 2015, s. 54, 112, 115, 136, 153, 172, 212, 215, 216, 236)

Pro jednotlivé policisty z těchto úkolů vyplývají konkrétní povinnosti např.:

- pátrat po pohřešovaných osobách;
- rekognoskace prostor a záchrana osob;
- obsazení určených stanovišť;
- uzavření vnější zóny zásahu;
- regulace vstupu osob a vjezdu vozidel do vnější zóny zásahu;
- chránit bezpečnost osob a majetku;
- dohlížet na bezpečnost silničního provozu;
- zajišťovat přístupové a příjezdové komunikace a regulovat provoz na nich;
- evidovat a případně evakuovat osoby;
- poskytovat nezbytné informace o MU obyvatelstvu;
- využít oprávnění zakázat vstup do určeného vymezeného prostoru;
- využít oprávnění ke vstupu do bytů, domů, nebytových prostor;
- využít oprávnění vykázat osoby z určeného místa;
- využít oprávnění zajistit podezřelé osoby;
- požadovat od PaFO věcnou i osobní pomoc;

- souběžně se zásahem k ochraně obyvatelstva samostatně provádět úkony trestního řízení zaměřené na stanovení příčiny vzniku MU a zjištění míry případné odpovědnosti konkrétních osob;
- střežení objektů a prostor;
- zamezit páčání trestné činnosti v místě MU;
- zpracování a předávání osobních údajů potřebných k řešení MU
- zajišťování stop a důkazních prostředků k objasnění vzniku MU;
- identifikace mrtvých, zraněných, případně vyhlášení pátrání po pohřešovaných;
- a mnoho dalších. (Vokuš, 2010, s. 68), (Kolektiv autorů, 2014a, s. 169-170), (Souček, 2009, s. 30)

Z pohledu plnění úkolů IZS při provádění ZaLP jsou jako nejdůležitější oprávnění a pravomoci PČR tyto:

- zakázat vstup, či vykázat z určeného místa;
- vstup do obydlí, bytu, domu, nebytového prostoru či na pozemek;
- oprávnění odebrat zbraň;
- zjišťování totožnosti osob, předávání a zpřístupňování osobních údajů;
- přerušování provozu elektronických komunikačních prostředků v případech bezprostředního ohrožení života a zdraví;
- zajištění, odstranění či zničení nebezpečné věci ohrožující život a zdraví;
- zastavení a prohlídka dopravního prostředku. (Šín, 2017, s. 66-67)

2 KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE PLZEŇSKÉHO KRAJE

PK tvoří celkem sedm okresů: Plzeň-město, Plzeň – jih, Plzeň-sever, Rokycany, Klatovy, Domažlice a Tachov. Na jihozápadě sousedí se Spolkovou republikou Německo (dále SRN). Je třetím největším krajem v ČR s celkovým počtem 501 obcí. (POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2017, s. 100)

KŘP PK představuje jeden z nejvyšších článků organizační struktury PČR s územně vymezenou působností. Územní působnost KŘP PK kopíruje území působnosti vyššího samosprávného celku „Plzeňský kraj“. Je členěno na nižší územní organizační články zvané územní odbory a městské ředitelství. Tyto jsou dále členěny na jednotlivé základní organizační články, jako jsou obvodní oddělení, dopravní oddělení atd.

KŘP PK je organizačně rozčleněno na:

- **Kancelář ředitele**
 - Organizační oddělení
 - Analyticko právní oddělení
 - Oddělení tisku a prevence
 - Oddělení statistiky
 - Oddělení ochrany utajovaných informací
 - Oddělení ostrahy objektů
 - Oddělení krizového řízení
 - Oddělení správy a kontroly osobních údajů
- **Odbor vnitřní kontroly**
 - Oddělení vnitřní kontroly
 - Oddělení ekonomické kontroly
- **Školní policejní středisko**

- Autoškola
- Oddělení služební přípravy
- **Odbor personální**
 - Oddělení psychologických služeb
 - Oddělení výkonu personálních činností
 - Oddělení personálního plánování a analýz
- **Odbor mezinárodních vztahů**
 - Oddělení mezinárodních vztahů Schwandorf
- **Vnější služba**
 - Operační odbor
 - Odbor služby pořádkové policie
 - Zásahová jednotka
 - Odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál
 - Odbor služby dopravní policie
 - Odbor cizinecké policie
- **Služba kriminální policie a vyšetřování**
 - Odbor obecné kriminality
 - Odbor hospodářské kriminality
 - Odbor operativní dokumentace
 - Odbor technické ochrany
 - Odbor analytiky
 - Odbor kriminalistické techniky a expertíz
- **Ekonomika**
 - Odbor rozpočtu a účetnictví
 - Odbor správy majetku
 - Odbor veřejných zakázek
 - Odbor informačních a komunikačních technologií
- **Územní odbory a městské ředitelství.**

Mimo výše uvedené základní územní organizační uspořádání policie, společné pro všechna krajská ředitelství, jsou na základě § 6 odst. 1 písm. d) a odst. 2 zákona o PČR v rámci jednotlivých krajských ředitelství policie zřizovány též některé jiné specializované útvary. Každé krajské ředitelství policie zřizuje tyto specializované útvary dle konkrétních potřeb a požadavků s ohledem na bezpečnostní situaci v rámci daného kraje. Počet, názvy, jakož i konkrétní úkoly těchto specializovaných útvarů se mohou v rámci jednotlivých KŘP lišit. Tyto specializované útvary mají zpravidla přesně vymezenou věcnou působnost a všeobecnou působnost místní v rámci daného krajského ředitelství policie. (Všetička, 2014)

KŘP PK mělo k 01.01.2013 skutečný počet policistů 2.129, k 01.01.2014 skutečný počet policistů 2.190, k 01.01.2015 skutečný počet policistů 2.195 a k 01.01.2016 skutečný počet policistů 2.243. Plánovaný počet policistů v roce 2017 je 2.309. (Michálek, 2017) K 01.01.2017 mělo KŘP PK skutečný počet policistů 2.228 tedy o 81 policistů méně, než bylo plánováno.

2.1 ÚZEMNÍ ODBORY A MĚSTSKÉ ŘEDITELSTVÍ

Vymezení územních obvodů jednotlivých územních odborů a městského ředitelství povětšinou odpovídá vymezení územních obvodů bývalých okresních ředitelství policie. Jejich organizační struktura se podobá struktuře krajského ředitelství. V rámci jednotlivých územních odborů a městského ředitelství jsou organizačně zařazeny nižší organizační články.

KŘP PK má v současné době 6 územních odborů a to Domažlice, Klatovy, Rokycany, Tachov, Plzeň – venkov a dále Městské ředitelství Plzeň. Tyto územní odbory jsou pak dále členěny na jednotlivé služby policie.

2.1.1 Služba pořádkové policie

Základní pilíř PČR s nejpočetnější skupinou policistů. Dle obsahu její činnosti je službou nejuniverzálnější. Mezi její úkoly patří např. ochrana bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku, plnění úkolů v trestním, přestupkovém i správním řízení, dohled na bezpečnost a plynulost silničního provozu, bezpečnou dopravu osob a přepravu zásilek po železnici a další. (Vokuš, 2010, s. 10)

2.1.2 Pořádkové, zásahové a pohotovostní jednotky

Jsou součástí služby pořádkové policie, plní specifické úkoly při ochraně bezpečnosti osob a majetku, při zajišťování veřejného pořádku, bezprostředních opatření k jeho obnově, pokud byl závažným způsobem narušen. Zapojují se zejména do bezpečnostních akcí, které svým rozsahem a charakterem vyžadují nasazení většího počtu policejních sil a prostředků např. při některých rizikových demonstracích, průvodech nebo sportovních akcích, ale i při záchranných akcích. Provádějí zákroky proti nebezpečným pachatelům zvláště závažných trestných činů (Vokuš, 2010, s. 24)

2.1.3 Služební kynologie

Kynologie – výcvik psů a psovodů pro výkon policejní služby např. k hlídkové službě a k pátrání po osobách a věcech, na vyhledávání drog, zbraní a střeliva nebo výbušnin, osob ukrytých v dopravních prostředcích nebo vyhledávání lidských ostatků. V neposlední řadě též k pachové identifikaci osob. (Vokuš, 2010, s. 28)

2.1.4 Služba dopravní policie

Dopravní policie dohlíží na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, kontroluje dodržování podmínek provozování silniční dopravy,

provádí šetření dopravních nehod, provádí speciální kontroly dodržování zákazu požívání alkoholických nápojů a drog řidiči, dodržování stanovené rychlosti jízdy a v neposlední řadě též zajišťuje doprovody při přepravě nadměrných či zvláště nebezpečných nákladů, zjišťují dopravní přestupky a tyto projednávají nebo oznamují příslušnému správnímu orgánu, provádí výkon státní správy v oblasti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, je odborným orgánem policie při řešení sítě pozemních komunikací a řízení provozu, užití dopravních značek a zařízení nebo uplatňuje preventivní opatření k omezení dopravní nehodovosti. (POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2017, s. 32)

2.1.5 Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál

Tato služba vykonává státní správu ve věcech zbraní, střeliva a pyrotechnického průzkumu ve smyslu zákona o zbraních, zákona o nakládání s bezpečnostním materiálem a zákona o hornické činnosti, výbušninách a zákona státní báňské správě včetně povinností vyplývajících z předpisů Evropských společenství a z mezinárodních smluv, kterými je ČR vázána. (POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2017, s. 52)

2.1.6 Operační střediska

Na všech úrovních řízení policie jsou operační střediska základní oporou policistům ve výkonu služby, která koordinují jejich činnost. Výčet jejich úkolů je nesčetný. Jejich základní funkcí je operativní řízení a koordinace činnosti nasazených SaP, zajištění provozu národní telefonní linky tísňového volání 158 a kooperují v této souvislosti se správcem evropské telefonní linky tísňového volání 112. (POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2017, s. 72)

2.1.7 Služba cizinecké policie

Plní úkoly vyplývající ze zákona o pobytu cizinců na území ČR a úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv a právních předpisů Evropských společenství. Vykonává státní správu ve věcech povolování vstupu a pobytu cizinců do ČR, rozhodují o odepření vstupu, o správním vyhoštění, odhalují nelegální migraci, odhalují přeshraniční kriminalitu a trestnou činnost související s překračováním státních hranic, odhalují padělané, pozměněné a zneužitě doklady, provádějí přímou ochranu státních hranic, je-li z bezpečnostních důvodů dočasně obnovena, kontrolují úplnost vyznačení průběhu státních hranic v terénu a stav zařízení upozorňujících na jejich průběh. (Vokuš, 2010, s. 38)

2.1.8 Služba kriminální policie a vyšetřování

Určení služby je vyhledávat, odhalovat, prověřovat a zjišťovat trestné činy, zjišťovat pachatele trestných činů a také trestné činnosti předcházet. Přitom plní úkoly policejního orgánu v trestním řízení. Dělí se na dvě základní skupiny, a to oddělení obecné kriminality (např. trestné činy proti životu a zdraví nebo proti majetku) a oddělení hospodářské kriminality (např. trestné činy proti měně a platebním prostředkům nebo trestné činy daňové). Svoji činnost vykonávají operativně pátrací činnost (pátrání po hledaných a pohřešovaných osobách a pátrání po věcech) nebo v procesu trestního řízení (vyšetřování, trestní stíhání konkrétních osob obviněných z trestné činnosti). (POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2017, s. 38)

Z výše uvedeného neúplného výčtu služeb organizovaných při KŘP PK, je zřejmé, že každá jednotlivá služba KŘP, přispívá k přípravě a řešení MU a KS jinou svojí specifickou činností, přestože jde pořád jen o příslušníky PČR. Jejich činnost se prolíná celou strukturou přípravy na MU a KS, od procesu analýzy

rizik, zpracování dokumentace, zajištění MTZ pro složky PČR, zajištění smluvních partnerů pro pomoc na vyžádání a podobně, přes proces zvládnutí MU a KS, kdy ke své běžné činnosti PČR spolupracuje s dalšími složkami IZS, koordinují činnosti v místě události, zabezpečují krizovou komunikaci, až do doby po skončení MU a KS, kdy se podílí na vyšetřování příčin vzniku MU a KS, vyhledávání jejich pachatelů a podobně.

To vše jsou činnosti natolik různorodé a rozmanité, že příprava na ně je dlouhodobým, nikdy nekončícím, procesem. Nedílnou součástí, tohoto obsáhlého souboru činností spojených s přípravou, je bezesporu vzdělávání a profesní příprava policistů. Jde o proces probíhající již od výběru vhodných uchazečů o povolání policisty, přes základní odbornou přípravu policistů, služební přípravu, další vzdělávání policistů až k systému celoživotního vzdělávání.

3 PROFESNÍ PŘÍPRAVA POLICISTŮ

V rámci PČR působí na úseku vzdělávání a výchovy Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy (dále ÚPVaSP). Jedná se o organizační článek PČR s celostátní působností. Tento útvar je odborným, metodicko-řídícím, kontrolním a výkonným pracovištěm. Základním úkolem tohoto útvaru je řízení policejního vzdělávání, služební přípravy a policejního sportu. Útvar rovněž zajišťuje odborné vzdělávání zaměstnanců policie.

ÚPVaSP byl zřízen k 01.07.2015, a to nařízením Ministerstva vnitra (dále MV) číslo 67/2008, kterým se zřizují útvary PČR s celostátní působností.

ÚPVaSP:

- stanovuje koncepci policejního vzdělávání, služební přípravy a policejního sportu;
- aplikuje systém odborného vzdělávání příslušníků policie a zaměstnanců;
- vykonává analytickou, plánovací, metodickou, kontrolní a koordinační činnost pro oblast policejního vzdělávání, služební přípravy a policejního sportu;
- metodicky vede a koordinuje činnost školních policejních středisek a odborů služební přípravy KŘP při zajišťování policejního vzdělávání a služební přípravy a policejní sport;
- organizuje policejní mistrovství a mezinárodní soutěže, připravuje;
- schvaluje a realizuje vzdělávací programy a vzdělávací projekty a komplexně zabezpečuje policejní vzdělávání;
- zajišťuje služební přípravu, včetně prověrek ze služební přípravy policistů;

- spolupracuje s MV, s vyššími a středními policejními školami MV, Policejní akademie (dále PA) ČR v Praze a dalšími organizačními složkami státu, ke kterým MV vykonává zřizovatelské funkce, při zajišťování policejního vzdělávání realizované v těchto školách;
- zajišťuje za policii mezinárodní policejní vzdělávání a spolupracuje s MV při prosazování zájmů policie v mezinárodních vzdělávacích agenturách;
- připravuje projekty spolufinancované zejména z mimorozpočtových zdrojů v oblasti policejního vzdělávání, služební přípravy a policejního sportu. (Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, 2017)

Požadavek na zvyšování počtu kvalifikovaných a odborně dobře připravených a zkušených pracovníků v oblasti KŘ vede jednoznačně k závěru, že je potřeba klást důraz na vzdělávací systém. Výchova a vzdělání jsou základními prostředky umožňujícími působit na jedince formou pravidelné výuky od mateřských škol až po vysoké školy. Základním problémem v systému vzdělávání je kromě nedostatečného finančního zajištění školství jako takového, také rychle se měnící situace v oblasti krizového řízení (dále KŘ) a ochrany obyvatelstva. Mění se hrozby, dopady na jednotlivce, kolektivy, společnosti, ekonomiku, životní prostředí a s tím související příprava je o to náročnější. (Kolektiv autorů, 2014b, s. 13-14)

3.1 Vzdělávání policistů

V dnešní době rychlého, nezadržitelného pokroku ve všech směrech lidského bádání a konání, představuje vzdělávání nedílnou součást života každého jednotlivce, který má zájem se ve společnosti uplatnit. Ať chceme či nechceme, potřeba vzdělávat se, nás provází po celý život. Po ukončení povinné školní docházky, na každého z nás, čeká rozhodnutí, co chceme a co budeme v další části svého života dělat, jakým způsobem se budeme žít. Proto volíme způsob,

jak se na tuto práci připravit. Když po čase dosáhneme určitého stupně vzdělání v systému školství, ocitneme se na prahu života dospělého člověka a zapojíme se do pracovního procesu, koketujeme s myšlenkou, že už nikdy do školy chodit nebudeme. Ale praxe sama nás velice rychle této mylné představy zbaví. Zjistíme, že teoretické znalosti získané ve škole nám v žádném případě nepostačují ke zvládnutí práce. Zjistíme, že potřebujeme mnoho dalších, nových informací a zkušeností, které jsme se ve škole neučili.

Nejinak je tomu u občanů ČR, kteří se rozhodnout stát se příslušníky PČR. Samotné rozhodnutí stát se policistou či policistkou, k přijetí do řad policistů nestačí.

Základní filozofie vzdělávání policistů byla definována již v roce 2008 v dokumentu MV ČR s názvem Reforma PČR, Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků PČR pod číslem jednacím MV- 16511-1/VO-2008.

„Základní filosofie vzdělávání policistů

- *policejní práce musí být vždy službou občanovi, založená na zákaznickém principu,*
- *nová image policisty, policista musí být nejen vysoce profesionální, kvalifikovaný, motivovaný, ale i disponující vysokým etickým standardem,*
- *vzdělávání policistů musí být založeno na kompetenčním přístupu*
- *každý policista je osobně odpovědný za svoji odbornou připravenost k výkonu služby,*
- *společně se systémem zajišťujícím povinné plnění kvalifikačních požadavků budovat i systém podporující vzdělávání policistů v širším spektru odborných znalostí.“ (Ministerstvo vnitra České republiky, 2008, s. 11-12)*

Základními předpoklady kvalitního plnění úkolů PČR na všech úrovních její činnosti jsou:

- objektivní podmínky – materiálně technické prostředky, stanovený pevný právní rámec;
- subjektivní podmínky – tedy samotné policisty, psychicky a fyzicky zdatné, teoreticky připravené, vzdělané, bezúhonné a morálně vyspělé.

Proto je nezbytně nutné žadatele o práci u PČR důkladně vybírat. Každý uchazeč musí splňovat několik základních podmínek, které jsou nepřekročitelným minimem. Jedná se o české občanství, dosažený minimální věk 18 let, trestní bezúhonnost, dosažené středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou, zvládnutí fyzických testů, zdravotní způsobilost a v neposlední řadě též absolvování psychologického vyšetření. Po splnění těchto podmínek je teprve možno uchazeče přijmout do služebního poměru policisty. (Vokuš, 2010, s. 72)

Vzdělávání policistů ve všech směrech jejich činnosti je nutností. Změny zákonů, vyhlášek a nařízení, postupů policie dle interních aktů řízení přicházejí téměř denně. A nejedná se o drobné změny.

Ze systému vzdělávání nelze vyjmout ani potřeba vzdělávat policisty v oblasti etiky a profesionálního přístupu k výkonu služby. Stejně jako jiné profese má PČR definován etický kodex policie (viz příloha 2). Každodenní kontakt policistů s veřejností vyžaduje od policistů nepřetržité dodržování zákonů, zásad slušného chování a respektu k ostatním. Chování jednotlivce vrhá dobré nebo naopak špatné světlo na celou policii. Zejména v době výkonu služby, ale i mimo ni, je potřeba získávání dobré pověsti policie. Každá medializace neetického či dokonce protiprávního jednání policisty má pro policii, ale i pro daného policistu nedozírné až fatální následky.

3.2 Instituce zajišťující vzdělávání policistů

3.2.1 Školní policejní střediska

KŘP PK disponuje školním policejním střediskem dislokovaným v Domažlicích. Nově příchozí policisté zde sbírají první praktické zkušenosti v oblasti sebeobrany, střelecké přípravy, pořadové přípravy v prvním měsíci svého působení u PČR. Policisté zde nejen pracují a učí se, ale zároveň zde záměrně tráví i osobní čas na ubytovně. Jde o systémovou přípravu, která má naučit nově příchozí společně pracovat, vzájemně si pomáhat, a naopak i spoléhat se na druhého. Právě zde dochází k prvotní selekci přijatých uchazečů. Zvládnutí přísného denního režimu vojensky organizovaného celku, náročné teoretické i praktické přípravy, stejně jako nutnost týmové práce, začlenění se do kolektivu a získání si určitého stupně autority a uznání u kolegů, je pro některé jen vysněný cíl a raději na vlastní žádost opouští řady policie. (Kašparová, 2015)

3.3 Policejní školy zajišťující vzdělávání policistů

3.3.1 Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově je zřízena MV ČR. Výraznou měrou se podílí na vzdělávání policistů i občanských zaměstnanců PČR a MV ČR. Významnou součástí vzdělávacích aktivit je poskytování středního odborného vzdělání pro absolventy základních škol.

Vzdělávací aktivity jsou realizovány v těchto oblastech:

- vyšší odborná škola, vzdělávací program „Bezpečnostně právní činnost (68-42-N/04)“. Absolvováním tohoto vzdělávacího programu studenti získají potřebnou kvalifikační způsobilost;

- střední odborná škola, vzdělávací program „Bezpečnostně právní činnost (68-42-M)“. Absolventi se uplatní ve všech složkách PČR nebo v institucích veřejné správy, v bezpečnostních agenturách, v útvech městských policií atd.;
- jazykové vzdělávání, formou intenzivních jazykových kurzů;
- další odborné vzdělávání, kurzy další odborné přípravy a kvalifikační přípravy pro získání příslušného stupně vzdělání. Tato oblast zahrnuje např. kurzy cizinecké agendy, ochranu utajovaných informací, oblast pedagogiky, kurzy informatiky a výpočetní techniky a jiné dle potřeb PČR a MV ČR.

Zařízení školy jsou využívána i Útvarem policejního vzdělávání a služební přípravy Policejního prezidia ČR.

Střední odborná škola v Holešově odborný garant spolupráce v oblasti středního vzdělávání s maturitní zkouškou na školách s oprávněním k výuce oboru vzdělání „Bezpečnostně právní činnost“. (Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově, 2017)

3.3.2 Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze

Škola je určena pro studenty s ukončeným základním vzděláním, absolventy střední školy s maturitou nebo policisty a zaměstnance resortu MV ČR v kvalifikačních a specializačních kurzech.

Zabezpečuje střední a vyšší odborné vzdělávání, jazykové vzdělávání a dále kurzy v oblastech utajovaných informací, krizového řízení, informatiky, pedagogiky, kontroly a stížností.

Vzdělávací aktivity jsou realizovány v těchto oblastech:

- vyšší odborné vzdělávání v oboru Bezpečnostně právní činnost, Dopravně bezpečnostní činnost a Přípravné trestní řízení;
- střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou v oboru Bezpečnostně právní činnost;
- standardizované jazykové vzdělávání;
- kvalifikační a další odborná příprava v různých odborných kurzech;
- vzdělávací instituce pro úředníky MV;
- kurz kvalifikační přípravy Kontrolní pracovník PČR;
- specializační kurz pro odbornou přípravu kontrolních pracovníků PČR na úseku kontroly ekonomických činností. (Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze, 2017)

3.3.3 Policejní akademie ČR v Praze

PA ČR je státní vysoká škola univerzitního typu. Je určena nejen pro příslušníky bezpečnostních sborů a civilní zaměstnance, ale i pro uchazeče z civilního sektoru. PA má fakultu bezpečnostně právní a fakultu bezpečnostního managementu, kde lze studovat jak presenční, tak i kombinovanou formou studia. Dále PA nabízí i kurzy tzv. celoživotního vzdělávání.

Fakulta bezpečnostního managementu PA ČR v Praze má mimo jiné Katedru krizového řízení. Výuka je zde zaměřená na KŘ, zejména na obory: Analýza rizika, Metody a nástroje řízení bezpečnosti, Nebezpečné látky a průmyslové nehody, Řízení bezpečnosti území, Ekonomika při řešení KS, Řízení bezpečnosti a rizika, Územní, nouzové a krizové plánování, Rizikové inženýrství, Případové studie a modelování scénářů pohrom, Přírodovědný základ oboru aj. Akademičtí pracovníci katedry se podílí nejen na výzkumných projektech, ale i na hodnocení a výběru projektů bezpečnostního výzkumu a dalších výzkumných aktivit v oblasti bezpečnosti a KŘ v rámci výběrových komisí při MV ČR. (Policejní akademie České republiky v Praze, 2016)

3.3.4 Další školy a instituce poskytující vzdělání v oboru KŘ, krizového managementu

V ČR je několik dalších vysokých škol, kde lze studovat obory managementu, krizového managementu, ochrany obyvatelstva, bezpečnostní služby a podobně, například:

- Univerzita Jana Ámose Komenského Praha s. r. o.;
- Fakulta logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- Fakulta vojenského leadershipu Univerzity obrany v Brně;
- Zdravotně sociální fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích;
- Fakulta bezpečnostního inženýrství Vysoké školy báňské, Technické univerzity v Ostravě.

Na Slovensku lze studovat tyto obory například v těchto školách:

- Fakulta speciálneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline;
- Akadémia ozbrojených síl M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši;
- Akadémia policajného zboru Slovenskej republiky v Bratislave;
- Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoje pri Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre. (Míka, 2009, s. 199-200)

3.4 Základní odborná příprava policisty

Pokrok nelze zastavit, lze se mu jen přizpůsobit. A to platí i pro policii. Moderní doba přináší nejen nové technologie, ale mění se i postupy, metody a taktika zákroků. Za posledních několik desítek let došlo v základní odborné přípravě (dále ZOP) k mnoha změnám jak v předmětovém složení, tak v délce přípravy. Od počátku byla délka přípravy 12 měsíců. Později se prodloužila na 18 měsíců a v roce 2008 se zkrátila na 9 měsíců. Od poloviny roku 2012 jednalo Policejní prezidium ČR a ředitelé jednotlivých služeb PČR o prodloužení ZOP a

zjednodušení celého systému odborného vzdělávání policistů. ZOP se nadále prodloužila na původních 12 měsících. (Kašparová, 2015)

Všichni nově přijatí policisté, bez rozdílu dosaženého vzdělání (minimum středoškolské s maturitou) jsou vysláni k absolvování ZOP, která teoreticky připraví uchazeče do výkonu povolání policisty získáním základních znalostí a dovedností, osvojení si profesních návyků a dalších služebních úkonů potřebných pro následující výkon služby.

ZOP policisty je zaměřena:

- na základní právní aspekty řešení jednotlivých služebních úkolů;
- základní úkoly policie;
- povinnosti policisty;
- zákonná oprávnění policisty;
- odpovědnost policisty za své jednání a konání;
- na osvojení si postupů k dosažení účelu služebních úkonů po taktické stránce;
- jednání s osobami;
- kontroly osob, věcí, vozidel, objektů;
- využití oprávnění policisty;
- na zvládnutí práce s technickými prostředky, které k výkonu pracovních povinností dostane přiděleny;
- služební zbraň;
- donucovací prostředky;
- služební vozidla;
- komunikační prostředky, radiostanice, mobilní telefony a podobně;
- administrativní prostředky, psací stroj, počítač;
- na zvládnutí administrativních úkonů;

- zvládnutí počítačových či mobilních aplikací potřebných k výkonu;
- možnosti využití informačních systémů;
- provádění dokumentace událostí.

3.5 Služební příprava policistů

Dalším z prostředků vzdělávání policistů v činné službě je služební příprava. Dříve nazývaná též kvalifikační příprava. Ta je organizována systémově v rámci celé PČR. Samotný výcvik je zajišťován zkušenými vyškolenými instruktory.

Ve smyslu Závazného pokynu policejního prezidenta číslo 164 z 29. prosince 2006 je účast na služební přípravě pro všechny policisty povinná. Časový a obsahový rámec přípravy je definován podle zařazení policistů do jednotlivých skupin na základě specifikace jejich policejní činnosti.

K samotné organizaci, zabezpečení a provádění služební přípravy byl vydán Závazný pokyn policejního prezidenta ze dne 19. ledna 2009 o provádění služební přípravy příslušníků PČR.

Cílem služební přípravy je dle článku 2 odst. 1 uvedeného závazného pokynu, osvojení, udržení a prohloubení základních znalostí, schopností a praktických dovedností potřebných pro kvalitní a bezpečný výkon služby.

Služební příprava je zabezpečena a vedena zkušenými a vyškolenými instruktory. Je obsahově rozdělena na střeleckou přípravu, taktickou přípravu výcvik v použití donucovacích prostředků, kondiční přípravu a další druhy dle konkrétních potřeb útvaru policie.

3.6 Další vzdělávání policistů

Každý policista je povinen při výkonu služby prohlubovat svou odbornost, kterou nezbytně potřebuje k zastávání svého služebního místa a výsledky si průběžně ověřuje jeho nadřízený funkcionář. Nadřízení jsou naopak povinni zajišťovat pro policistu, aby byl náležitě vycvičen a vyškolen, seznamovat ho se služebními předpisy, rozkazy a informacemi, které jsou potřeba pro výkon služby.

Samotné další vzdělávání je u PČR organizováno a zprostředkováno na výše uvedených policejních školách. Není to ovšem podmínkou. Studium na civilních školách se zaměřením na bezpečnost, ochranu osob a majetku, nebo vzdělávání v oboru právním, jsou pro další vzdělávání vhodným a PČR podporovaným způsobem zvyšování si odborných a kvalifikačních předpokladů policistů.

3.7 Specializační kurzy

V rámci PČR jsou pořádány například tyto specializační kurzy:

- manažerský kurs „Řízení bezpečnostního opatření při zákroku proti aktivnímu střelci;
- specializační kurz pro velitele bezpečnostních opatření v boji proti terorismu a extremismu;
- kurz střelecké přípravy z brokové zbraně;
- kurz krizového vyjednávání;
- příprava členů antikonfliktních týmů PČR;
- taktika služebních zákroků při zajištění cizince;
- specializační kurz " Vzdušná hranice";
- kurz řízení motorového vozidla v krizových situacích;
- poskytování první pomoci – život zachraňující úkony;

- poskytování první pomoci v mimořádných situacích;
- „AMOK – zákroky proti aktivnímu střelci“;
- kurs „Donucovací prostředek Taser pro uživatele“;
- kurz I. stupně pro kontrolní pracovníky PČR;
- kurz pro odbornou přípravu kontrolních pracovníků PČR na úseku kontroly ekonomických činností.

Policejní prezidium organizuje v rámci vzdělávání v KŘ pro pracovníky KŘ tyto kurzy:

- specializační kurz KŘ pro střední management PČR s územně vymezenou působností;
- KŘ PČR – I pro policisty a zaměstnance policie na pracovištích KŘ;
- obsluha koncových zařízení radiokomunikačního systému PEGAS v oblasti KŘ.

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze organizuje mimo jiné i vzdělávací aktivity pro pracovníky MV v oblasti KŘ a to:

- komunikace krizových situací s médii;
- komplexní krizová intervence;
- a další spíše manažerské dovednosti.

3.8 Vzdělávání v oblasti krizového řízení

Samotná problematika KŘ, příprava na řešení MU a KS, zvládnutí řešení MU a KS, pochopení souvislostí, jsou úkoly především pro krizové manažery, kteří uplatňují v tomto procesu obecné manažerské postupy. Metodologie, postupy, analýzy rizik, plánování, komunikace, motivace, kontrola, využití dostupných

zdrojů, stanovení úkolů a cílů a mnoho dalších. To ale neznamená, že by se týkala pouze krizového managementu. (Kolektiv autorů, 2014, s. 65-67)

„Získávání odborných znalostí o KŘ je klíčovým faktorem pro vybudování akceschopné struktury KŘ na všech úrovních veřejné správy. Nezbytnou podmínkou je vybudování vzdělávacího systému, který zajistí vzájemnou návaznost a prostupnost jednotlivých vzdělávacích proků a forem při zachování kontinuity se systémem přípravy pracovníků státní správy a samosprávy.

V současné době vzdělávání v oblasti KŘ a ochrany obyvatelstva v nevojenských složkách společnosti probíhá nezávisle na sobě ve třech úrovních:

- *kurzy, školení a semináře ve školících zařízeních MV zajištěny Institutem ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, školícími středisky Civilní ochrany ČR a Institutem pro místní správu,*
- *středoškolské vzdělávání, respektive vyšší odborné vzdělávání (VOŠ TRIVIS, Praha),*
- *vysokoškolské vzdělávání (VŠE – Institut krizového managementu, VŠB-Technická univerzita Ostrava – Fakulta bezpečnostního inženýrství, Univerzita obrany, Policejní akademie ČR Praha – Fakulta bezpečnostního managementu).*

Oddělení bezpečnostních hrozeb a KŘ odboru bezpečnostní politiky MV se v oblasti vzdělávání podílí:

- *ve vnější působnosti – na zpracování vzdělávacích programů, jejichž tematické zaměření koresponduje se souborem požadovaných znalostí v oblasti KŘ v rámci modulu G (Projekt ochrany zákonnosti a zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti při KS pro jednotlivé úrovně) a realizaci příslušného vzdělávacího procesu v ČR,*
- *ve vnitřní působnosti – na vybudování odpovídajícího vzdělávacího zařízení pro potřeby resortu ve spolupráci s gestorem Koncepce vzdělávání v oblasti KŘ (GŘ HZS ČR).“ (Krizové řízení, 2009)*

3.9 Legislativa krizové připravenosti

Řešení MU a KS v rámci legislativních norem ČR bylo do roku 2001 velkým oříškem pro všechny zúčastněné složky. Jejich kompetence, povinnosti, úkoly a MTZ byly dány pouze v rámci zákonů a norem pro každou složku zvlášť. Proto docházelo k mnoha neshodám, nesprávné interpretaci povinností a vzájemné spolupráce, nemožnost se dohodnout na nadřízenosti a podřízenosti, tím i na odpovědnosti za učiněná rozhodnutí a podobně.

S příchodem zákonů o IZS, krizovém zákonu, zákonu o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a dalšími, které byly přijaty v roce 2000 a jejichž účinnost byla k 01.01.2001 došlo k všeobecnému průlomů v této oblasti. Došlo k přesné právní regulaci jednotlivých součástí právního řádu ČR v oblasti řešení MU a KS. Jmenované zákony jsou sice základními prameny práva v oblasti KŘ, zdaleka však nejsou jedinými.

Celá legislativa KŘ se opírá o ústavní z. č. 1/1993 Sb., Ústava ČR a ústavní z. č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, ve znění ústavního z. č. 300/2000 Sb. Klíčovými zákony jsou pak z. č. 239/2000 Sb., o IZS a z. č. 240/2000 Sb., o KŘ (krizový zákon).

Na tyto dále navazují další zákony např. z. č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany ČR, z. č. 241/2000 Sb. o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, z. č. 273/2008 Sb. o PČR, z. č. 374/2011 o Zdravotnické záchranné službě, z. č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky, dále prováděcí předpisy např. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení krizového zákona, Vyhláška MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, Vyhláška MV č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva a další, jejichž celkový výčet je nad rámec této práce.

Obečně lze mít za to, že legislativní rámec úpravy krizové připravenosti a KŘ je v ČR v současné době systémově nastaven správně. Příprava, řešení a zvládnání MU a KS nám dokazují, že systém funguje optimálně, efektivně a že je jednotlivými součástmi i dobře a věcně aplikován v praxi. (Štětina, 2014, s. 150-160)

4 CÍL PRÁCE A PRACOVNÍ HYPOTÉZY

Cílem práce bylo zjištění stavu připravenosti policistů KŘP PK na plnění úkolů při MU a KS. Ke zjištění stávajícího stavu bylo použito studium literatury, legislativních dokumentů a interních aktů řízení MV ČR, PČR a KŘP PK týkajících se plnění úkolů k přípravě na MU, její zvládnutí a následnému navrácení se k původnímu stavu. Dále byl realizován průzkum prováděný formou nestandardizovaného dotazníku, který byl distribuován v řadách policistů služebně zařazených k výkonu povolání u KŘP PK. Zjišťován byl nejen subjektivní názor jednotlivých policistů a policistek (dále jen policisté) na jejich připravenost ke zvládnutí MU a KS, ale i objektivní hodnocení systému přípravy, získávání teoretických znalostí v době mimo MU a KS, MTZ, výstroj a výzbroj policistů přidělených jednotlivým policistům ke zvládnutí MU a KS. V neposlední řadě jsme též využili informací získaných osobním pozorováním a vlastní zkušenosti z praktického výkonu služby u PČR.

Dílčím cílem této práce bylo získání konkretizujících informací o možnostech zlepšení kvality či kvantity přípravy na zvládnutí úkolů při MU, způsobům vedení a provádění této přípravy s finálním zpracováním návrhů pro praktické využití.

Ke splnění stanovených cílů byly postaveny pracovní hypotézy:

Hypotéza 1: Jsou dány předpoklady pro zdárné splnění úkolu PČR při MU a KS.

Hypotéza 2: Připravenost policistů PK ke zvládnutí plnění úkolů při MU a KS po teoretické i praktické stránce je na dobré úrovni.

Hypotéza 3: Metody přípravy policistů na plnění úkolů v rámci IZS jsou odpovídající potřebám PČR a dostatečné, ke zvládnutí MU a KS.

5 METODIKA

K vypracování diplomové práce a k dosažení cíle práce jsme, jako jedna z metod, bylo zvoleno šetření metodou dotazníkového šetření.

Dotazníkové šetření probíhalo v době od 01.01.2017 do 30.04.2017 včetně. Dotazník (viz. Příloha 1) byl distribuován k respondentům z řad příslušníků PČR zaměstnaných u KŘP PK elektronickou cestou, prostřednictvím internetu. Dotazník byl vytvořen v aplikaci SURVIO.COM. Byl koncipován jako dotazník nestandardní s kombinací typů otázek otevřených, polootevřených a uzavřených. Byly použity též otázky filtrační.

K vyhodnocení dotazníku byla použita statistická popisná metoda. Odpovědi na jednotlivé otázky jsou znázorněny pomocí tabulek. U otevřených otázek jsou odpovědi seřazené dle četnosti stejných či podobných, jinak formulovaných, ale významově neodlišujících se, odpovědí respondentů. Vzhledem k možnosti uvést v odpovědích více možností, není v těchto výčtech uváděn údaj o procentovém podílu odpovědí z celkového počtu.

Vzhledem ke skutečnosti, že dotazník byl zcela anonymní a jeho vyplnění bylo zcela dobrovolným, vlastním rozhodnutím, každého jednotlivého respondenta, lze mít prokazatelně za to, že odpovědi na jednotlivé otázky jsou naprosto legitimní a vyjadřují jen vlastní názor a zkušenosti jednotlivých respondentů.

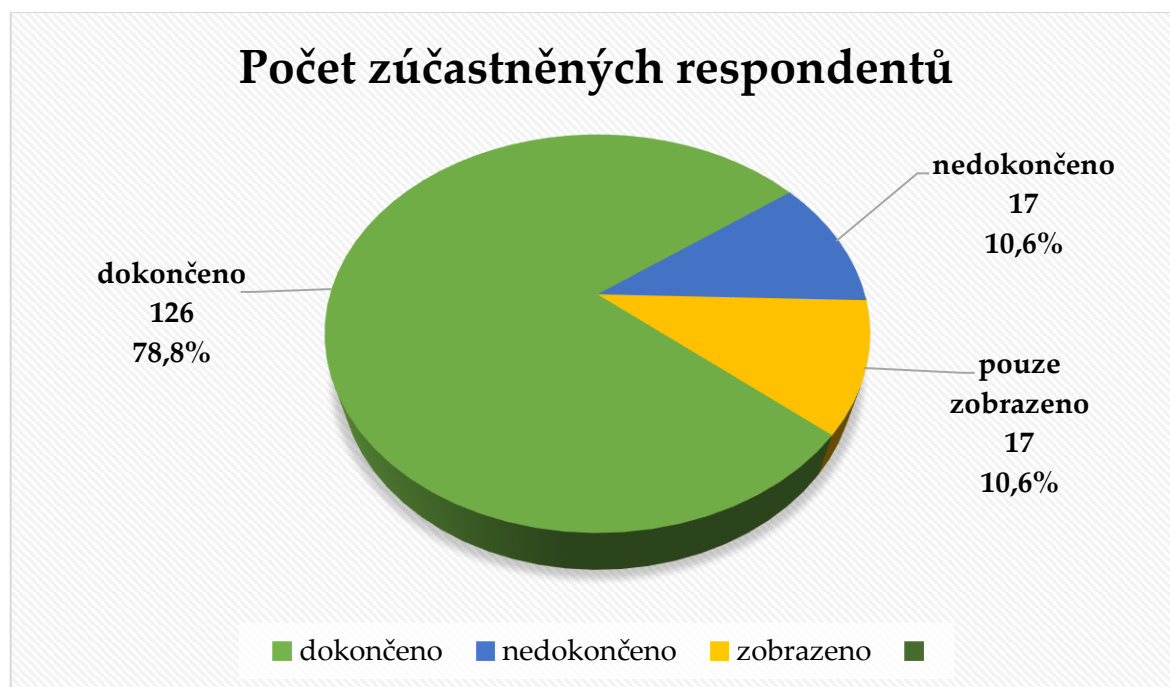
Provedené dotazníkové šetření je porovnáno se skutečně zjištěným stavem dle legislativy, normativních aktů a dalších zdrojů informací.

Tyto dvě hodnotící metody na sebe navazují, konkretizují současný stav v reálném čase a přináší i poznatky v oblasti subjektivních pocitů jednotlivých

respondentů k vybavenosti PČR, způsobu přípravy, částečně též ke kvalitě přípravy.

6 VÝSLEDKY

Z celkového počtu 2.228 policistů zaměstnaných u KŘP PK ke dni 01.01.2017 se dotazníkového šetření dobrovolně zúčastnilo celkem 160 policistů. 34 responzí muselo být z tohoto šetření vyřazeno, neboť 17 recenzí nebylo řádně dokončeno, tedy nebylo vyplněno úplně a dalších 17 recenzí nebylo ani započato (byly pouze respondenty zobrazeny, ale žádné odpovědi nebyly nevyplněny). Částečně vyplněné dotazníky by ve výsledku zkreslily konečné údaje celého šetření a narušily by tím objektivnost celého dotazníkového šetření. Pro další zpracovávání a analýzu výsledků dotazníkového šetření jsme použily pouze odpovědi celkem 126 respondentů, kteří řádně a úplně vyplnili dotazník. Tento počet responzí představuje celkovou 78,8% úspěšnost vyplnění dotazníku (Obrázek 1).

Obrázek 1 Graf počtu zúčastněných respondentů dotazníkového šetření

6.1 Vyhodnocení jednotlivých otázek dotazníkového šetření

Otázka 1

Jste:

Tabulka 1 Odpovědi na otázku 1

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Muž	101	80,2 %
Žena	25	19,8 %

Odpovědi na otázku 1 dokládají, že u PČR evidentně pracuje více mužů, než žen. V podstatě je každá pátá osoba ve služebním poměru u PČR žena. Přesto počet žen v řadách policie není zanedbatelný. Jejich role v převážně mužských kolektivech je významná. Především jejich odlišné myšlenkové pochody, jiný úhel pohledu na věc, jiný způsob komunikace a podobně, mají svoji opodstatněnou roli v komunikaci s obyvatelstvem, řešení pracovních ve fungování kolektivů.

Otázka 2

Do jaké věkové kategorie patříte?

Tabulka 2 Odpovědi na otázku 2

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
do 20 let	3	2,4 %
21 – 30 let	51	40,5 %
31 – 40 let	53	42,1 %
41 a více let	19	15,1 %

Tato otázka rozděluje respondenty na čtyři skupiny v závislosti na jejich věku. Věk hraje v mnoha ohledech důležitou roli z hlediska životních a profesních zkušeností, dosaženého stupně vzdělání, fyzické a psychické předpoklady zvládnutí zátěže a další. Z výsledku šetření vyplývá, že nejpočetnější skupinou respondentů pracujících v řadách PČR jsou policisté ve věku 31–40 let, kterých se zúčastnilo celkem 53. Z celkového výsledku dále vyplývá, že jen 15,1 % policistů KŘP PK jsou starší 40 let. Zde je zcela zřejmý vztah k legislativním změnám u PČR, ke kterým došlo v souvislosti s přijetím nového zákona o PČR, a především zákona o služebním poměru příslušníků ozbrojených složek. Tyto změny, které proběhly na přelomu roku 2006 a 2007, a následující tři až čtyři roky, pokračovaly, měly vliv na početní stavy policistů napříč celou PČR. Odchod relativně mladých policistů do zálohy, kteří u PČR odpracovali 10 let a více a získali tím nárok, dle původního platného zákona, na výsluhový příspěvek, byl natolik markantní, že do současné doby se nepodařilo tento deficit v početních stavech srovnat. Tito zkušení policisté v současné době chybí na služebních místech a funkcích, kde jsou kladeny nároky na profesní vyzrálou, odbornou teoretickou i praktickou znalost problematiky činnosti PČR, a kde by dle přirozené obměny nahradili policisty odcházejících do důchodu.

Otázka 3

Jak dlouho pracujete u PČR?

Tabulka 3 Odpovědi na otázku 3

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
do 3 let	11	8,7 %
4 – 10 let	52	41,3 %
11 – 15 let	42	33,3 %
16 a více let	21	16,7 %

Tato otázka rozděluje respondenty do čtyř skupin podle délky jejich služebního poměru u PČR. Zde tedy konkrétně na nováčky, kteří ukončili studium na ZOP, ale ještě nesložili služební zkoušku (do 3 let), kterých se zúčastnilo celkem 11. Tito jsou velice ambiciózní a nadšeni pro práci. Na druhou stranu jim chybí zkušenosti a profesní návyky. Své schopnosti a vědomosti získané v ZOP nedokáží plně převést do reálného služebního zákroku. Druhou skupinou policistů, tvoří skupina těch, kteří již úspěšně složili služební zkoušku a na základních útvarech PČR sbírají zkušenosti a získávají místní a osobní znalost osob a prostředí, ve kterém pracují (4-10 let), kterých se zúčastnilo celkem 52. Třetí skupinou jsou policisté, kteří jsou již zkušení, profesně vyzrálí, s dobrou místní a osobní znalostí, kteří dokáží předávat své získané zkušenosti mladším kolegům (11-15 let), kterých se zúčastnilo celkem 42. Poslední skupinou dotazovaných respondentů jsou policisté, kteří mají letité zkušenosti z policejní praxe. Většinou jde o policisty na vyšších služebních postech, jako například vedoucí oddělení, nebo na služebních místech s nutností dobrých odborných znalostí, například kriminalistický technik, vyšetřovatel a podobně (16 a více), kterých se zúčastnilo 21.

Otázka 4

Jaké je vaše služební zařazení u PČR

Z celkového počtu 126 zúčastněných respondentů bylo 47 služebně zařazeno na obvodním oddělení policie a 16 na oddělení hlídkové služby, což je celkem 63 policistů z řad služby pořádkové policie. Vzhledem k tomu, že pořádková policie je základním pilířem uniformované součásti PČR, určena pro plnění základních úkolů PČR při běžném výkonu služby, tak i v případech řešení MU a KS, plní i mnohé úkoly služby dopravní policie, a jako taková je v každodenním přímém kontaktu s obyvatelstvem, tento údaj koresponduje s faktickým rozdělením

policistů do jednotlivých služeb a organizačních článků dle systemizace PČR. Další služby PČR, které se přímo podílí na plnění úkolů IZS jsou dopravní policie a služba cizinecké policie, které ve svém výčtu zúčastněných respondentů rovněž vykazují na početní převahu před jinými službami.

Tabulka 4 Odpovědi na otázku 4

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Obvodní oddělení policie	47	37,3 %
Oddělení dopravní policie	19	15,1 %
Služba kriminální policie a vyšetřování	17	13,5 %
Oddělení správních činností	2	1,6 %
Cizinecká policie	12	9,5 %
Oddělení operační	3	2,4 %
Oddělení zbraní a střeliva	2	1,6 %
Oddělení hlídkové služby	16	12,7 %
Oddělení služební kynologie	4	3,2 %
jiné	4	3,2 %

Otázka 5

Studoval(-a) jste někdy, v rámci dosažení Vašeho vzdělání, obor management, krizový management, civilní ochrana, civilní nouzové plánování apod.

Otázkou 5 jsme se snažili zjistit, kolik respondentů má vzdělání v oborech z oblasti bezpečnostní politiky, KŘ, managementu a dalších příbuzných oborů, které mají přímou souvislost s plněním úkolů při přípravě a řešení MU a KS. Dosažení určitého stupně vzdělání v těchto oborech významně přispívá k řádnému a zdárnému plnění úkolů PČR v souvislosti s MU s KS. Jak ukazuje výsledek tohoto šetření, je zřejmé, že většina policistů KŘP PK, celkem 88, nemá

v této oblasti žádné vzdělání. Pouze 38 respondentů uvedlo, že tyto nebo příbuzné obory studovali. Jedná se o necelou třetinu dotázaných, což z pohledu potřeb PČR je velmi málo. Proto je v současné době kladen tak velký důraz na řešení otázek spojených s dalším vzděláváním policistů a jejich profesní přípravu, služební přípravu a další formy vzdělávání, které má ve své díci ÚPVaSP (viz. Kapitola 3 Profesionální příprava policistů).

Tabulka 5 Odpovědi na otázku 5

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
management	15	11,9 %
krizový management	2	1,6 %
krizové řízení	8	6,3 %
ochrana obyvatelstva	11	8,7 %
civilní obrana	2	1,6 %
civilní nouzové plánování	2	1,6 %
nic z uvedeného	88	69,8 %
Pokud jiný obor uveďte jaký?	13	10,3 %

Celkem 13 respondentů, kteří uvedli, že studovali nějaký příbuzný obor, uvedli ve svých odpovědích tyto studijní obory:

Tabulka 6 Výčet studijních oborů k odpovědi na otázku 5

Studijní obory	Responzí
Bezpečnostní služby	5
Ochrana osob a majetku	4
Bezpečnostně právní studia	1
Bezpečnostní systémy	1
Bezpečnostně právní aspekty činnosti ozbrojených složek	1
Hospodářská politika a správa	1

Otázka 6

Pojem "MU" podle z. č. 239/2000 Sb. o IZS:

Tabulka 7 Odpovědi na otázku 6

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
neznám	5	4,0 %
pouze tuším, co by to mohlo být	30	23,8 %
mám celkem dobrou představu co to je	59	46,8 %
Vím přesně, co je mimořádná událost	32	25,4 %

Z odpovědí na tuto otázku je zřejmé, že naprostá většina, celkem 91 respondentů má minimálně dobrou představu o významu pojmu MU ve smyslu z. č. 239/2000 Sb. o IZS. Naopak jen 5 respondentů uvedlo, že neví, co tento pojem znamená. Vzhledem k bezpečnostní situaci v ČR, Evropě, ale i ve světě je toto zjištění celkem zarážející. Dílčím vyhodnocením této odpovědi jsme dále zjistili, že pojem MU nezná jeden policista, který má u PČR praxi kratší než 3 roky. Tedy policista, který prošel nebo v současné době prochází ZOP. Čtvrtou odpověď znalosti přesné definice MU označili pouze ti respondenti, kteří mají v oborech bezpečnosti, managementu a KŘ dosaženo určitého stupně vzdělání.

Otázka 7

S problematikou zvládnání MU a přípravy na ně jste byl(-a) seznámen(-a) již v rámci ZOP:

Tabulka 8 Odpovědi na otázku 7

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano	58	46,0 %
Ne	19	15,1 %
Nevzpomínám si	49	46,8 %

Otázka 7 zjišťuje, zda jsou na problematiku zvládnutí MU a KS policisté připravováni již od nástupu k PČR v rámci studia na ZOP či nikoli. Ze zjištěných výsledků vyplývá, že celkem 58 policistů, bylo s problematikou zvládnutí MU seznámeno již v rámci ZOP. Jde většinou o příslušníky mladší generace do 30 let, kteří k PČR nastupovali po roce 2000. Starší policisté si ve většině případů nevzpomínají, zda v rámci ZOP nějaké informace o MU dostaly nebo uvádí, že je v ZOP neprobírali. Tato zjištění poukazují na přímou souvislost těchto odpovědí na změny v koncepci vzdělávání příslušníků PČR v ZOP s legislativními změnami právního řádu ČR v z. č. 239/2000 Sb. o IZS, z. č. 240/2000 Sb. o KŘ a dalšími. V době před uvedením v účinnost těchto zákonů, nebyly právně a systémově řešeny takové situace, a tedy nemohla být zpracována ani koncepce vzdělávání k přípravě na zvládnutí MU a KS. Dnes jsou tyto pojmy, zákony a úkoly z nich vyplývající, zapracovány do jednotlivých stupňů přípravy policistů, včetně přípravy, organizování a provádění součinnostních metodických a prověřovacích cvičení složek IZS. (viz. například Nařízení MV 32/2016 o vzdělávání v policejních školách MV v dalších vzdělávacích zařízeních, Závazný pokyn policejního prezidenta č. 4/2009, o provádění služební přípravy příslušníků PČR, Závazný pokyn policejního prezidenta č. 14/2010, o školních policejních střediscích, a další).

Otázka 8

Bylo toto seznámení v rámci základní odborné přípravy dostačující pro zvládnutí MU?

Tabulka 9 Odpovědi na otázku 8

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano	4	3,7 %
Ne	54	50,5 %
Nemohu posoudit	49	45,8 %

Otázka 8 přímo souvisí s odpověďmi na otázku 7. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří v otázce 7 odpověděli kladně, celkem 107. Tito respondenti se v otázce 8 v nadpoloviční většině, v celkovém počtu 54, shodují s názorem, že poskytnuté informace v ZOP pro ně nebyly ke zvládnutí MU a KS dostačující. 49 respondentů tuto otázku nemohli spolehlivě posoudit, neboť jde o respondenty, kteří v otázce 7 uvedli ve své odpovědi, že si nevzpomínají, zda vůbec byli v ZOP s touto problematikou seznámeni. 19 respondentů na otázku neodpovídalo, protože v otázce 7 uvedli odpověď „Ne“. Z výsledku je zřejmé, že subjektivní pocit samotných policistů, kteří prošli ZOP, je negativní. V rámci výuky v ZOP je příprava na zvládnutí MU a KS pro jejich následnou praxi nedostačující. Nabízí se otázka, zda taková příprava je pro policisty nějakým přínosem. Obsáhlost profesního vzdělávání policistů v ZOP, nároky kladené na znalosti právních norem, přesně definovaných postupů v oblasti trestního práva a další, jako i příprava tělesná či odborná v oblasti obsluhy specifických elektronických zařízení a jejich programovému vybavení, které jsou důležité pro zvládnutí běžných činností PČR je již tak časově náročná. Zkvalitnění přípravy na řešení MU a KS, které je obsahově různorodé a v celku složité, by zjevně prodloužilo dobu celého studia ZOP.

Otázka 9

V průběhu výkonu služby jste na zvládnutí MU

Tabulka 10 Odpovědi na otázku 9

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
připravování pravidelně v dostatečné míře	12	9,5 %
připravování pravidelně, ale nedostatečně	31	24,6 %
připravováno nepravidelně	66	52,4 %
nejste připravováni	17	13,5 %

V otázce 9 jsme zjišťovali, jak pokračuje další vzdělávání policistů po ukončení ZOP a v průběhu výkonu povolání policisty na základních útvarech, kam jsou zařazeni. Zde se celkem 17 respondentů vyjádřilo, že v průběhu výkonu služby nejsou připravováni na zvládnání MU. Naopak naprostá většina respondentů celkem 109 uvádí, že nějakým způsobem připravováni jsou. Převládá však názor, že samotná příprava na zvládnání MU a KS není dostatečná a pravidelná. Takto odpovědělo celkem 97 respondentů. To je v přímém rozporu se základním smyslem jakéhokoliv vzdělávání. Tedy pokud se máme připravovat na zvládnání MU a KS, je potřeba získat z toho prospěch ve formě zvládnutí dané MU a KS, záchraně života či zdraví, či odvrácení nebo zabránění vzniku škody na majetku a životním prostředí. Zde je opět nasnadě otázka účelnosti takové přípravy. Zda celkové vynaložené finanční prostředky, lidské a materiální zdroje, jako i čas jednotlivých účastníků, přinášejí kýžené „ovoce“ v podobě zvládnutí dané problematiky.

Otázka 10

Příprava na zvládnání MU probíhá:

Možno označit více odpovědí.

Tabulka 11 Odpovědi na otázku 10

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
v rámci běžného výkonu služby	31	24,6 %
začleněním do služební přípravy	90	71,4 %
speciálním školením mimo služební přípravu	28	22,2 %
neprobíhá	20	15,9 %
pokud probíhá i jiným způsobem uveďte jak (Napište odpověď)	3	2,4 %

Z odpovědí respondentů na otázku 10 je zřejmé, že příprava na zvládnání MU u PČR probíhá především začleněním této problematiky do služební přípravy.

Tuto možnost označilo celkem 90 respondentů. Překvapivě málo, celkem jen 28 respondentů označilo třetí možnost, tedy že probíhá speciální školení i mimo služební přípravu. Zde se odráží obecný přístup v neochotě samotných policistů se vzdělávat a seznamovat se s novými poznatky a zkušenostmi například formou účasti na odborných školeních pořádaných policejní prezidiem, ÚPVaSP či školními institucemi jako je PA a podobně. Pouze 3 respondenti uvedli, že příprava na zvládnutí MU probíhá i jiným způsobem.

Tabulka 12 Výčet odpovědí k otázce 11

Další způsoby provádění přípravy	Responzí
cvičením v rámci celé IZS	1
cestou rozkazů a nařízení v systému eSIAR	1
praktickým cvičením	1

Otázka 11

Příprava na zvládnutí MU probíhá formou:

Možno označit více odpovědí.

Tabulka 13 Odpovědi na otázku 11

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
přednášek nebo prezentací	45	35,7 %
metodických cvičení	65	51,6 %
speciálních kurzů v jednotlivých formách vzdělávání	20	15,9 %
taktických a prověřovacích cvičení	80	63,5 %
samostudia (např. z interních aktů řízení)	85	67,5 %
jinou formou – uveďte jakou	7	5,6 %

Otázka 11 upřesňuje odpovědi na otázku 10, kdy jsme zjišťovali, jaké formy přípravy na zvládání MU jsou u PČR používány. Většina respondentů v celkovém počtu 85 označila pátou možnost výběru, tedy formu samostudia. Ze 7 respondentů, kteří odpovídali na otázku výběrem možnosti „jinou formou“, jich celkem 5 uvedlo, že příprava neprobíhá žádnou formou. Pouze 2 respondenti uvedli v této možnosti formu účasti nebo organizování kongresů a odborných konferencí. Toto zjištění poukazuje na malý aktivní zájem jednotlivých policistů o vzdělávání se v problematice zvládání MU a KS v době mimo službu účasti na konferencích a odborných seminářích. Ve třetí odpovědi uvedlo celkem 20 respondentů, že příprava probíhá formou speciálních kurzů v jednotlivých formách vzdělávání. To naznačuje, že speciální školení nejsou prováděna v rámci služební přípravy (viz. odpověď na otázku 7, kde odpovědělo celkem 28 respondentů, že speciální školení probíhá mimo služební přípravu). Překvapivě jen 80 respondentů uvedlo, že příprava probíhá formou taktických a prověřovacích cvičení, která jsou poměrně dobře medializována a je zajištěna i zpětná vazba v podobě vyhodnocení celého cvičení celkově i jednotlivě za zúčastněné složky IZS.

Otázka 12

Jste ve službě vystrojeni prostředky osobní ochrany v souvislosti s možným plněním úkolů při MU?

Tabulka 14 Odpovědi na otázku 12

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano	85	67,5 %
Ne	41	32,5 %

Otázka 12 je směřována na výstroj policistů určenou k plnění úkolů v rámci MU. Většina respondentů, celkem 85, si uvědomuje, že pro zvládání MU jsou

vystrojeni alespoň některými prostředky individuální ochrany, prostředky osobní ochrany. Dílčím rozborem této otázky jsme zjistili, že 45 respondentů služby pořádkové policie a 16 respondentů služby dopravní policie odpovědělo na otázku ANO. To opět koresponduje s praxí, kdy tyto služba provádí převážnou většinu své profesní činnosti na ulici a ochranné pracovní pomůcky běžně používají i ve službě mimo doby zvládání MU a KS.

Otázka 13

Jakými prostředky osobní ochrany pro plnění úkolů při MU disponujete?

Tabulka 15 Odpovědi na otázku 13

Prostředky osobní ochrany	Responzí
plynová maska	48
gumové rukavice	45
respirátor	34
balistická ochrana - komplet	30
neprůstřelná vesta tělová	29
ochranný oděv celotělový	24
balistická přilba	22
ochranné brýle	21
protichemická ochrana jednotlivce	15
reflexní vesta	11
balistický štít	5
lékárnička	4
holinky	3
zdravotnický batoh	3
taktická vesta	2
hygienické potřeby	1
radiostanice	1

Otázka 13 přímo souvisí s otázkou 12, kdy se jedná o prostý výčet prostředků osobní ochrany, které mají policisté ve službě k dispozici a jsou vhodné pro plnění úkolů na místě MU. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří v otázce 12 označili odpověď „Ano“, tedy celkem 85 respondentů. Otázka byla zaměřena na zjištění konkrétních prostředků individuální ochrany, stejně jako na výstrojní součástky, které v běžné praxi policisté nepoužívají, ale v případě vzniku MU by jim mohli poskytnout potřebnou ochranu, zjednodušit nebo jinak ulehčit práci na místě MU či zkrátit čas k provedení nezbytných úkonů k odvrácení hrozícího nebezpečí.

Za povšimnutí stojí zjištění, že na celoobličejovou protiplynovou masku, která je součástí základní výstroje každého policisty bez rozdílu jeho služebního zařazení, si vzpomnělo jen 48 respondentů a z nich jen 6, kteří jsou zařazení na obvodním oddělení policie a 4 zařazení na oddělení hlídkové služby. Přitom jsou to právě policisté služby pořádkové policie, kteří jsou jako první vysláni na místo MU a hrozí jim v podstatě největší nebezpečí. A to ať už z pohledu nedostatku prvotních informací o stavu na místě, ale především o možných rizicích. Naopak 29 respondentů z řad služby pořádkové policie uvádí ve výčtu výstroje balistické prvky ochrany. Zde se opět odráží současný trend ve vystrojování těmito bezpečnostními prvky co možná největšího počtu policistů v přímém výkonu služby. Ze strany samotných policistů je používání zejména tělové neprůstřelné vesty naprostou samozřejmostí, bez které si výkon služby, tak zvaně na ulici, neumí ani představit.

Dalším poznatkem tohoto šetření je skutečnost, že za výstrojní součástku, která v případě vzniku MU může policistovi pomoci v jejím řešení je reflexní vesta. Toto zjištění je v přímém kontextu se služebním zařazením těchto policistů. Z celkového počtu 11 respondentů, kteří reflexní vestu ve výčtu uvedli,

jich je celkem 8 služebně zařazeno u služby dopravní policie. Tedy opět policisté, kteří ji denně používají a její ochrannou funkci plně chápou.

Otázka 14

Jste ve službě vyzbrojeni nějakými prostředky použitelnými v souvislosti s možným plněním úkolů při MU?

Tabulka 16 Odpovědi na otázku 14

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano	49	38,9 %
Ne	77	61,1 %

Otázka 14 byla směřována na výzbroj policistů pro plnění úkolu při MU. Zde 49 respondentů uvedlo, že nějakou výzbrojí vybaveni jsou. Z nich bylo 23 z obvodního oddělení policie a 11 u oddělení hlídkové služby. Pouze 2 respondenti zařazení do služby dopravní policie a 3 respondenti z oddělení cizinecké policie odpověděli, že nějakou výzbroj mají, přestože se jedná o uniformované příslušníky, kteří vykonávají svoji práci se služební zbraní a běžnými donucovacími prostředky.

Otázka 15

Jakou výzbrojí pro plnění úkolů při MU disponujete?

Otázka 15 přímo souvisí s otázkou 14, kdy se jedná o výčet výzbroje, kterou mají policisté k dispozici. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří v otázce 14 označili odpověď „Ano“. Tedy celkem 49 respondentů.

K výčtu výzbroje respondenti uvedli následující prostředky:

Tabulka 17 Odpovědi na otázku 15

Výzbroj	Responzí
služební zbraň	19
dlouhé zbraně (samopal, brokovnice a jiné)	19
TASER	16
KASR	6
teleskopický obušek	4
donucovací prostředky	2
vymezovací páska POLICIE	2

V tomto výčtu jsou nejen prostředky, které jsou v běžném výkonu služby používány, ale i další prostředky, které se policistům vydávají v případě zákroku na místě MU. Jedná se především o dlouhé zbraně typu brokovnic a samopalů.

Otázka 16

Setkal(-a) jste se při výkonu Vašeho povolání s nějakou MU?

Tabulka 18 Odpovědi na otázku 16

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano	74	58,7 %
Ne	37	29,4 %
Nejsem si vědom	15	11,9 %

Otázka 16 byla zaměřena na zjištění, zda se policisté při výkonu svého povolání již někdy s nějakou MU setkali. 74 respondentů uvedli, že ano. Toto zjištění samo o sobě dokládá, že MU v rámci PK je velké množství. Z toho zcela přirozeně vyplývá i požadavek a nutnost přípravy na zvládání takových událostí. Zajímavým zjištěním průzkumu je skutečnost, že žádný respondent s praxí u PČR do 3 let neuvedl, že by se s nějakou MU setkal, přestože jde o

respondenty, kteří v rámci přípravy v ZOP byly s problematikou MU a KS seznámeni a mají jasnou představu o tom, co je MU a KS.

Otázka 17

S jakou MU jste se setkal(-a)?

Otázka 17 přímo souvisí s číslem 16, kdy se jedná o výčet druhů MU, se kterými se policisté ve své praxi setkali. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří v otázce 16 označili odpověď „Ano“, tedy celkem 74 respondentů. Vzhledem k možnosti napsat více MU byly jednotlivé odpovědi zobecněny a sumarizovány podle podobnosti uvedené v odpovědích. Z toho důvodu v tabulce není uvedena hodnota podílu.

Tabulka 19 Odpovědi na otázku 17

Druh události	Responzí
Dopravní nehoda	52
Požár	52
Únik nebezpečných látek	33
Povodeň	27
Pátrací akce po ztracených osobách (děti, senioři)	16
Výbuch	14
Oznámení o uložení bomby ve škole – nástražný výbušný systém	10
Nález výbušniny	9
Pochod - demonstrace anarchistů	9
Demonstrace sebevraždy – vyhrožování sebevraždou	7
Dopravní nehoda s více zraněnými osobami	3
AMOK – útok aktivního střelce	2
Ptačí chřipka	1
Technoparty	1

Otázka 18

Byl jste při řešení MU postaven do role vedoucího složky nebo velitele celého zásahu?

Tabulka 20 Odpovědi na otázku 18

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano	13	17,6 %
Ne	61	82,4 %

Otázka 18 přímo souvisí s otázkou 16, kdy jsme se dotazovali na výkon funkce velitele zásahu na místě MU. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří v otázce 16 označili odpověď „Ano“, tedy celkem 74 respondentů. Z odpovědí na otázku 18 vyplývá, že převážná většina 61 dotazovaných nebyla při řešení MU v roli velitele zásahu. To samozřejmě vyplývá ze skutečnosti, že ne každý policista je schopen řídit a koordinovat činnosti na místě MU a rovněž, že velet může vždy jen jeden a ostatní plní jeho pokyny.

Otázka 19

Na zvládnutí této MU, včetně Vaší zastávané funkce při řešení MU, jste byl(-a) teoreticky připraven(-a):

Tabulka 21 Odpovědi na otázku 19

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Dostatečně	6	8,1 %
Přiměřeně ke zvládnutí mimořádné situace	40	54,1 %
Částečně	25	33,8 %
Nedostatečně	3	4,1 %

Otázka 19 přímo souvisí s otázkou 16, kdy jsme zjišťovali připravenost na zvládnutí MU, bez rozdílu zastávané funkce, v teoretické rovině. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří v otázce 16 označili odpověď „Ano“, celkem 74 respondentů. 6 respondentů odpovědělo, že byli připraveni dostatečně. Jednalo se o 4 respondenty s praxí od 4 do 10 let a 2 respondenty ve věku 11–15 let. Odpověď přiměřené připravenosti uvedlo celkem 40 respondentů z nichž 19 bylo s délkou praxe 11–15 let a 12 respondentů s praxí 16 a více let. Tyto údaje jasně dokládají, že na zvládnutí přidělené role při plnění úkolů PČR při MU a KS jsou dostatečně připraveni především policisté s delší praxí. U starších kolegů s praxí 16 a více let je zřejmé, že si uvědomují zodpovědnost zastávaných funkcí u těchto událostí a své schopnosti zbytečně nepřeceňují. Proto označili vícekrát odpověď „přiměřeně“ než očekávanou odpověď „dostatečně“.

Otázka 20

Na zvládnutí této MU, včetně Vaší zastávané funkce při řešení MU, jste byl(-a) prakticky připraven(-a):

Tabulka 22 Odpovědi na otázku 20

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Dostatečně	7	9,5 %
Přiměřeně ke zvládnutí mimořádné situace	40	54,1 %
Částečně	23	31,1 %
Nedostatečně	4	5,4 %

Otázka 20 přímo souvisí s otázkou 16, kdy jsme zjišťovali připravenost na zvládnutí MU, bez rozdílu zastávané funkce, v praktické rovině. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří v otázce 16 označili odpověď „Ano“, tedy 74 respondentů. Jednotlivé odpovědi ve vztahu k praktické připravenosti téměř kopírují připravenost po teoretické stránce, jak je uvedeno v otázce 19. Z toho lze

dovodit, že teoretická i praktická připravenost na zvládnutí jednotlivých rolí při plnění úkolů při MU a KS je na stejné úrovni.

Otázka 21

Organizuje Váš zaměstnavatel akce zaměřené ke zvládnutí MU?

Tabulka 23 Odpovědi na otázku 21

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano	34	27,0 %
Ne	36	28,6 %
Nevím	56	44,4 %

Otázka 21 byla cílena na zjištění, zda zaměstnavatel pořádá nějaké akce zaměřené ke zvládnutí MU. Ať již ve smyslu pořádání konferencí, seminářů, přednášek a podobně, které nejsou zařazeny do běžné služební přípravy. Ze zjištěných responzí je patrné, že více než dvě třetiny dotazovaných uvádí, že o takových akcích neví, nebo že je zaměstnavatel nepořádá. Pouhých 34 respondentů má povědomí o pořádání uvedených akcí z nichž 1 respondent je s praxí do 3 let, 10 respondentů je s praxí od 4 do 10 let, 13 respondentů s praxí od 11 do 15 let, 10 respondentů s praxí nad 16 let. Zde opět vidíme, že policisté, kteří slouží u PČR déle mají více zkušeností a lepší přehled o činnostech, které jejich zaměstnavatel organizuje.

Otázka 22

Napište, jaké akce zaměstnavatel organizuje.

Otázka 22 přímo souvisí s otázkou 21, kdy se jedná pouze o výčet jednotlivých akcí, které organizuje zaměstnavatel, a o kterých respondenti vědí. Na tuto

otázku odpovídalo pouze 34 respondentů, kteří v otázce 21 označili odpověď „Ano“.

Tabulka 24 Odpovědi na otázku 22

Akce zaměstnavatele	Responzí
Cvičení AMOK - aktivní střelec	19
Cvičení dopravní nehoda s větším počtem zraněných	14
Zákroky pod jednotným velením	13
Třídění zraněných metodou START	13
Školení první pomoci, ukázky činnosti složek IZS	11
Školení a výcvik pořádkové jednotky	9
Migrační vlna lidí přes hranice, následně jejich pátrání	4
Možnost účasti na konferencích	2
Shromažďování většího počtu osob – demonstrace	2
Školení psychologických dovedností	1
Školení krizového managementu školení	1

Otázka 23

Umožňuje Vám zaměstnavatel účast na akcích zaměřených ke zvládnutí MU?

Možno označit více odpovědí.

Tabulka 25 Odpovědi na otázku 23

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
V rámci běžného výkonu služby	29	23,0 %
Mimo běžný výkon služby	52	41,3 %
V době svého volna	73	57,9 %
Neumožňuje	19	15,1 %

V otázce 23 jsme zjišťovali, zda a kdy zaměstnavatel umožňuje účast na akcích zaměřených ke zvládnutí MU ať už v případě, že je sám pořádá a organizuje nebo tyto akce pořádá někdo jiný. Podle celkového počtu 19 respondentů zaměstnavatel účast na takových akcích neumožňuje ani v době osobního volna. 73 respondentů uvedlo, že se takových akcí mohou zúčastnit jen v době osobního volna, 52 respondentů uvedlo, že se mohou účastnit mimo běžný výkon služby, tedy v době plánovaného výcviku, služební přípravy či služební cesty a podobně.

Otázka 24

Zúčastnil jste se takové akce?

Tabulka 26 Odpovědi na otázku 24

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano, opakovaně	27	21,4 %
Ano, pouze jedenkrát	21	16,7 %
Ne	78	61,9 %

V otázce 24 jsme zjišťovali kolik respondentů se někdy zúčastnilo nějaké vzdělávací akce, školení a podobně, zaměřené na zvládnutí MU. Celých 61,9 % respondentů se takové akce nikdy neúčastnilo. 21 respondentů se zúčastnilo jedenkrát a 27 respondentů se zúčastnilo takové akce opakovaně. To je v přepočtu pouhých 38,1 % respondentů. Z těchto odpovědí je zřejmé, že zájem ze strany policistů o takové akce je minimální.

Otázka 25

Poskytla Vám účast na akcích zaměřených pro zvládnutí MU vědomosti a schopnosti, které můžete využít i v běžném výkonu služby?

Otázka 25 přímo souvisí s otázkou 24, kdy jsme zjišťovali osobní přínos účasti na akcích zaměřených na zvládnání MU. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří v otázce 24 označili odpověď „Ano, opakovaně“ nebo „Ano, pouze jedenkrát“. Těchto respondentů bylo celkem 48.

Tabulka 27 Odpovědi na otázku 25

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano	30	25,0 %
Ano, ale jen v omezeném rozsahu	13	10,8 %
Nevím/neumím to posoudit	61	50,8 %
Ne	16	13,3 %

Otázka 26

Uveďte, v čem vidíte tento přínos pro Vás osobně.

Tabulka 28 Odpovědi na otázku 26

Přínos	Responzí
Uplatnění znalostí a dovedností i mimo službu	12
Schopnost poskytnout základní první pomoc	11
Získání větší jistoty ve zvládnutí MU	9
Lepší orientace na místě události	8
Jistota, že MU zvládnou	6
Stres – stupeň vnímání reality, chování	6
Odstranění obav z poskytování první pomoci	4
Pochopení potřeby třídění raněných metodou START	4
Seznámení se s antikonfliktním týmem	3
Jsem více připravena než ti, co o tom nic neví	2
Změna osobního přístupu ke zraněným	2
Uvědomění si možných rizik a chyb	2
Bez přínosu	2

Otázka 26 přímo souvisí s otázkou 25, kdy se jedná pouze o výčet subjektivních pocitů respondentů ohledně přínosu jejich účasti na akcích zaměřených na zvládnutí MU jim samotným. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří v otázce 25 označili odpověď „Ano“ a „Ano, ale jen v omezeném rozsahu“, kterých bylo celkem 43.

Respondenti ve svých odpovědích uváděli i více možných přínosů, které jsme seřadili podle četnosti do následující tabulky, ve které není uveden podíl četnosti odpovědí k celkovému počtu odpovědí.

Otázka 27

V rámci přípravy na zvládnutí MU probíhají cvičení na zvládnutí MU:

Tabulka 29 Odpovědi na otázku 27

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
pravidelně, i nad rámec zákonných povinných cvičení	22	17,5 %
pouze v rámci zákonných povinných cvičení	87	69,0 %
neprobíhají ani v rámci zákonných povinných cvičení	17	13,5 %

V otázce 27 jsme zjišťovali, zda probíhají cvičení na zvládnutí MU a v jakém rozsahu. Většina respondentů, celkem 109, odpověděla, že cvičení probíhají, a z nich 22 uvádí, že probíhají i nad rámec zákonem stanovených povinných cvičení. Zde bližším rozbohem bylo zjištěno, že 13 respondentů, kteří mají dosažené vzdělání v oblasti krizového managementu, ochrany obyvatelstva a podobně uvádí více cvičení, než je předepsáno zákonem. To je dáno především přesnou znalostí dané problematiky o povinných cvičeních.

Otázka 28

Zúčastnil(-a) jste se takového cvičení?

Tabulka 30 Odpovědi na otázku 28

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano, opakovaně	40	36,7 %
Ano, pouze jedenkrát	31	28,4 %
Ne	38	34,9 %

Otázka 28 přímo souvisí s otázkou 27, kdy jsme zjišťovali počet respondentů, kteří se takového cvičení někdy zúčastnili. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří v otázce 27 označili odpovědi, že cvičení probíhají, tedy celkem 109 respondentů. Zde opět naprostá většina, celkem 71 respondentů uvedla, že se cvičení s Hasičským záchranným sborem (dále HZS) či Zdravotnickou záchrannou službou (dále ZZS) minimálně jedenkrát zúčastnila.

Otázka 29

Byla účast na cvičení pro Vás přínosem?

Tabulka 31 Odpovědi na otázku 29

Možnosti odpovědí	Responzí	Podíl
Ano, zcela určitě	37	52,1 %
Ano, ale jen částečně	26	36,6 %
Ne	8	11,3 %

Otázka 29 přímo souvisí s otázkou 28, kdy jsme zjišťovali, zda účast respondentů na cvičeních zaměřených na zvládnutí MU byla pro ně nějakým přínosem. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří v otázce 28 označili odpověď „Ano, opakovaně“ a „Ano, pouze jedenkrát“, celkem 71

respondentů. Zde naprostá většina účastníků těchto cvičení uvádí, že pro ně tato účast byla přínosem. To je důležitý poznatek, který vypovídá mnohé o možnostech dalšího získávání zkušeností, případně vzdělávání policistů v této problematice.

Otázka 30

V čem spatřujete/pocítujete přínos účasti na cvičení?

Tabulka 32 Odpovědi na otázku 30

Přínos cvičení	Responzí
Zkušenost	17
Posílení psychické odolnosti vůči zátěži	13
Praktické dovednosti	12
Taktické návyky	12
Celkový náhled, rozšíření obzorů	9
Orientace v řešení problému	7
Přehled v dění na místě MU	7
Všeobecné zdokonalení opakováním	7
Zisk jistoty při zákroku	5
Orientace v činnosti HZS a ZZS	4
Zlepšení koordinace práce	4
Lepší orientace v neznámém prostředí	3
Uvědomění si rizik	3
Ověření teorie praxí	3
Jistota v poskytování první pomoci	3
Praktické procvičení teoretických vědomostí	3
Vyzkoušení si taktiky, pomůcek a spolupráci s ostatními	2
Zlepšení organizačních schopností	2
Problematika osob postižených nějakou katastrofou	2
Lepší komunikace	1

Otázka 30 přímo souvisí s otázkou 29, kdy se jedná pouze o výčet subjektivních pocitů respondentů ohledně osobního přínosu jejich účasti na cvičeních zaměřených na zvládnutí MU jim samotným. Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti, kteří v otázce 29 označili odpověď „Ano, zcela určitě“ anebo odpověď „Ano, ale jen částečně“, tedy celkem 63 respondentů.

Otázka 31

Máte nápad, jak se na zvládnutí mimořádných událostí lépe připravit, co by chtělo změnit, vylepšit, přidat či odebrat z přípravy apod. Prosím vypište heslovitě.

Poslední otázkou jsme chtěli přimět dotazované policisty k zamyšlení, zda oni sami mají nějakou představu o tom, jak by jejich příprava na zvládnutí MU měla probíhat, co by se mělo změnit, zlepšit a podobně. Na tuto otázku odpovídali všichni respondenti a jejich odpovědi jsme sumarizovali do tabulky seřazené dle četnosti jejich výskytu.

Tabulka 33 Odpovědi na otázku 31

Poznatky a nápady	Responzí
Víc praktických cvičení s IZS a speciální jednotky	44
Bez názoru	17
Modelové situace + rozmanitost scénářů	8
Teorie na praktických ukázkách	7
Pravidelné cvičení, rozmanitost úkolů	5
Zlepšit samostudium. + motivace k samostudiu	5
Procvičování na taktických a metodických cvičeních	4
Více školení, kursů a přednášek	4
Zdravotnická příprava – první pomoc	3
Zajištění účasti na školení, výcviku a cvičení	2

Povinná účast na školení	2
Zahrnout výcvik do vzdělávání policistů	2
Příprava už od startu policejní kariéry	2
Zlepšení fyzické, a hlavně psychické odolnosti policistů	2
Častější cvičení v rámci služební přípravy	1
Osvěta a spolupráce s veřejností	1
Odejít od policie k ostatním složkám IZS	1
Individuální nácvik v malých skupinkách	1
Spolupráce s armádou ČR	1
Více ochranných prostředků a cvičení s nimi	1
Přebírat poznatky a zkušenosti ze zahraničí	1

6.2 Celkové zhodnocení dotazníkového šetření

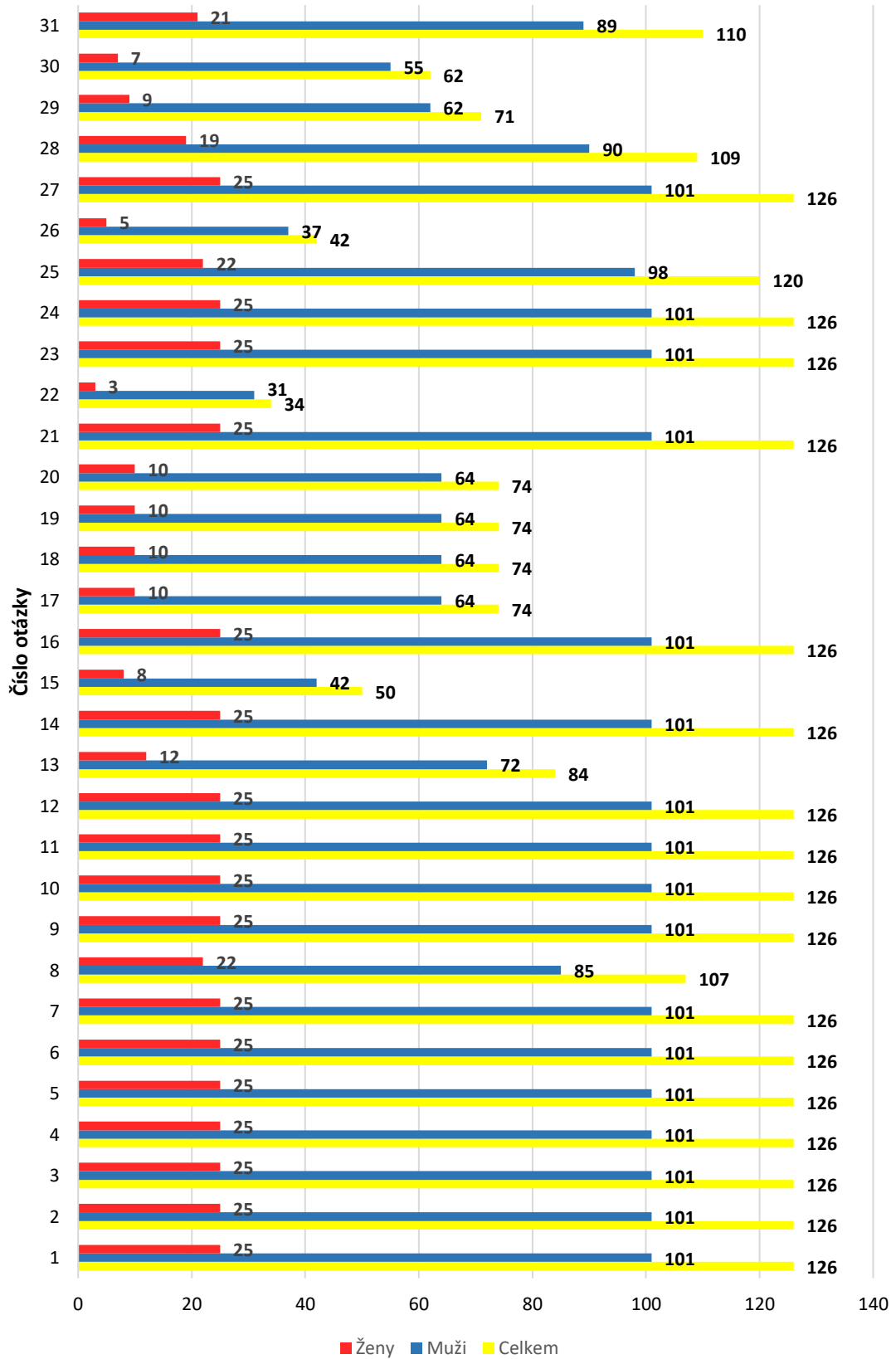
Provedeným dotazníkovým šetřením se nám podařilo získat ucelený přehled o subjektivních názorech jednotlivých respondentů na kvalitu přípravy na zvládnutí MU a KS, současný stav této připravenosti a též několik důležitých poznatků vhodných k zamyšlení, případně k zapracování do systému vzdělávání policistů v rámci přípravy a následnému zvládnutí plnění úkolů PČR při MU a KS.

Otázky 1–4 byly koncipovány jen jako třídící algoritmy pro následné porovnávání s odpověďmi na následující otázky. Otázky 5–15 byly směřovány na problematiku přípravy a MTZ na zvládnutí MU a KS. Otázky 16–20 byly zaměřeny na zvládnutí dílčích úkolů, které PČR v rámci MU a KS plní. Otázky 21–30 byly zaměřeny na soubor činností v oblasti dalšího vzdělávání policistů v oblasti krizové připravenosti. Otázka 31 řešila vlastní návrhy jednotlivých respondentů, jak se na zvládnutí MU a KS lépe připravit.

Jednotlivé otázky byly zodpovězeny všemi respondenty, jichž se bezprostředně dotýkaly. Jelikož k vyplnění dotazníku bylo dobrovolným rozhodnutím každého jednotlivého respondenta, lze mít za to, že všechny odpovědi vypovídají o skutečném reálném stavu, prostředcích a metodách přípravy, stejně jako o konkrétních vlastních představách, znalostech a poznacích jednotlivých respondentů v dané oblasti zkoumání.

Jednotlivé odpovědi dotazníku byly částečně hodnoceny již v předchozí kapitole, ale některé další dílčí zjištění budou dále rozvedeny v diskusi.

Celkový přehled počtu odpovědí respondentů dle pohlaví

Obrázek 2 Celkový přehled počtu odpovědí respondentů dle pohlaví

7 DISKUZE

Při zpracování diplomové práce byly použity různé zdroje vstupních informací od literatury, přes legislativní a normativní akty, interní akty řízení PČR, dotazníkové šetření, pozorování až po zapracování vlastních zkušeností získaných během 16leté praxe u PČR.

KŘ stejně jako ochrana obyvatelstva při MU je rozsáhlým systémem začleněným do vyššího bezpečnostního systému ČR. Celá řada dílčích podsystémů z něj vychází, navazuje na něj nebo s ním souvisí a spolupracuje. Všechny prvky tohoto uceleného systému jsou nástroji pro realizaci bezpečnostní politiky státu.

Celkově lze ze získaných a ověřených informací konstatovat, že samotný systém přípravy policistů, ale i PČR jako celku, na zvládání problematiky krizové připravenosti a činností spojených s přípravou na zvládání úkolů plněných PČR při MU a KS, je nastaven správně. Zákonodárci byl jasně vymezen účel, prostředky, cíle, metody činnosti jednotlivých složek IZS v rámci plnění úkolů ochrany obyvatelstva, přípravy na MU a KS, jejich řešení a následné odstraňování následků těchto událostí.

V rámci PČR jsou ustanovení jednotlivých zákonů, vyhlášek a nařízení týkající se krizové připravenosti PČR, dále rozvedeny a specifikovány v interních aktech řízení PČR. Je zpracováno stovky metodických pokynů a doporučení, jak postupovat v jednotlivých konkrétních případech.

Bezpečnostní situace ve světě se mění ze dne na den. Tam, kde včera bylo mírné, vlídné klima s nádherně slunečnými dny, může být zítra potopa, kterou 100 let nezažili. Kde včera stál krásný dům mohou být zítra jen trosky po řádění hurikánu či spáleniště. A takto bychom mohli pokračovat do nekonečna.

Kamkoli, do kterékoli oblasti našich životů podíváme, je nějaká událost, které se bojíme, o které víme, že nám určitě ublíží a přinese zkázu.

MU mají vliv na všechny bez rozdílu věku, vyznání, či barvy pleti. Vždy s sebou ve větší či menší rozsahu přináší určitý zásah do „normálního“ běžného stavu a musí se s nimi vypořádat každý jednotlivec stejně, jako organizace, které jsou k tomu určeny nebo stát coby ochránce a nositel veřejné moci. V závislosti na stupni připravenosti, dokonalosti, dosaženého vzdělání, získaných zkušeností, technických možnostech, si proto již předem budujeme účinné ochranné a obranné mechanismy, které v důsledku pomáhají takové události zvládnout a jejich následky překonat.

Nejinak je tomu i u PČR. Policie samotná musí být připravena nejen plnit běžné úkoly, které ji byly svěřeny pro ochranu veřejného pořádku a k zajištění bezpečnosti, ale zároveň musí být připravena na zvládání MU a KS. A to jak při ohrožení vlastních osob a majetku, tak především při ohrožení občanů ČR. Naplnění hesla PČR „Pomáhat a chránit“ vyjadřuje přesně cíl a směr, kterým se v současné době PČR ubírá, tedy že je pro občany službou, pomocníkem a asistentem v jeho nesnázích, a nejen represivní složkou, která jej hlídá a kontroluje, případně trestá.

K naplnění cílů PČR jsou však zapotřebí jednotliví policisté, kteří mají potřebné znalosti, předpoklady a zkušenosti. Mezi nejpožadovanější vlastnosti policistů patřila již v roce 1996 odbornost, slušnost, sebeovládání, schopnost práce v týmu a schopnost komunikace. (Sak, 1996, s. 47-61) A nejde jen o znalosti a dovednosti na úrovni právního vědomí. Morální vlastnosti, psychická odolnost, fyzická vytrvalost, jazyková vybavenost, to jsou důležité aspekty, které by měl mít policista. Ideální by bylo, kdyby policista byl právníkem, který se bez problémů orientuje v oblasti trestně právní, psychologem, který ve vyhrocených

situacích vždy ví, jak pomoci druhému, zdravotníkem, který dokáže poskytnout adekvátní pomoc, atletem, který zvládne jakoukoli fyzickou námahu, managerem, který dokáže organizovat nejen svoji práci, ale i kolektiv, který mu pomáhá, jazykovědcem, písařem a tak dále. To je samozřejmě jen ideální představa. Přesto je snahou takové policisty alespoň v mezích možností mít. K tomu přispívá systém vzdělávání policistů. Čím dál vyšší nároky a požadavky na kvalitní práci policistů sami o sobě jsou tou největší motivací k samostatnému vzdělávání, neboť „*motivy vznikají na základě interakce vnitřního stavu jedince a vnějších, aktuálně působících podnětů*“. (Švingalová, 2006, s. 60)

Celý systém přípravy je dobře propracovaný od okamžiku přijetí policisty do služebního poměru do jeho odchodu do zálohy. Prvotní vzdělání v rámci ZOP následuje pravidelná služební příprava, metodická cvičení v rámci PČR či součinností cvičení s dalšími složkami IZS, zdokonalovací kurzy, organizování odborných konferencí, či umožnění se takových aktivit zúčastnit až po cílený systém dalšího vzdělávání, přispívají ke zdokonalování jednotlivců a tím i celé policie.

Cílem této práce bylo zjištění stavu připravenosti policistů KŘP PK na plnění úkolů při MU a KS. K jeho splnění byly postaveny pracovní hypotézy.

Hypotéza 1:

Jsou dány předpoklady pro zdárné splnění úkolu PČR při MU a KS.

Jak bylo výše uvedeno, předpoklady k tomu, aby jednotliví policisté, mohli řádně plnit své úkoly vyplývající z povinností daných zákonem či interními akty řízení, jsou jasně definovány. Zákony, předpisy a nařízení ve vztahu ke krizové připravenosti jsou jasně definovány. Koncepce vzdělávání, systém přípravy policistů poskytují základní předpoklady pro kvalitní, systémově řízenou i

individuální, přípravu každého jednotlivce ke zvládnutí MU a KS. Z dotazníkové šetření vyplývá, že většina respondentů ví, co znamená pojem MU. Stejně tak většina z nich ví, jakým způsobem se na zvládnání MU a KS připravovat. Není pochyb o tom, že možností a příležitostí, jak organizovaně či samostatně zlepšit svoji připravenost na zvládnání MU a KS je u PČR mnoho, navazují na sebe nebo se doplňují.

Hypotézu 1 jsme tedy potvrdili.

Hypotéza 2:

Připravenost policistů PK ke zvládnutí plnění úkolů při MU a KS po teoretické i praktické stránce je na dobré úrovni.

Kvalitní teoretické znalosti příslušníku policie PK vycházejí zejména z profesní přípravy před zahájením jejich působení v řadách policie. Dosažené vzdělání v oborech bezpečnostní politiky, KŘ, managementu, ochrany obyvatelstva a jim podobných významnou měrou přispívá k chápání celé problematiky, nutnosti a povinnosti být na její zvládnutí připraven, a tedy i reagovat na případné změny v bezpečnostní situaci nejen na světové či státní úrovni, ale především lokálně, kde změny přichází ze dne na den. To že nebezpečí nelze vždy odvrátit neznamena, že se na něj nemůžeme připravit, abychom zvládli případné následky co nejlépe.

Dále bylo zjištěno, že teoretické znalosti policistům byly vštěpovány již v ZOP, tedy v době prvotní přípravy na výkon povolání policisty. Ačkoli by se mohlo zdát, že tomu tak bylo vždy, tedy že seznámeni byly všichni policisté, opak je pravdou. S problematikou MU jsou policisté v ZOP seznamováni až od doby jejího uzákonění (z. č. 239/2000 Sb. o IZS, z. č. 240/2000 Sb. krizový zákon). Přesto celých 46 % respondentů bylo v rámci ZOP na tuto problematiku připravováno.

Jde tedy o policisty, kteří k PČR nastoupili až po roce 2000. Uvedený údaj rovněž dokládá, že rozložení jednotlivých věkových kategorií je u PČR nerovnoměrné. Pouze 15,1 % policistů sloužících v PK je starší 40 let.

Praktické zkušenosti policisté získávají především v průběhu vlastního výkonu služby.

Materiální zabezpečení přípravy na zvládnutí MU a KS je na dobré úrovni. Policisté sami udávají, že k plnění úkolů spojených s MU a KS využívají především technické prostředky a výstroj, které běžně užívají při výkonu služby. S tím souvisí i jejich praktické využití. Zejména dokonalá znalost jejich použití, způsobu jejich ovládnutí jsou velkou výhodou, neboť každodenní používání těchto prostředků přispívá k automatizaci jednotlivých postupů, kdy policista nemusí řešit zbytečné otázky o případné nebezpečnosti dané situace. Prvky a prostředky osobní ochrany má již nasazeny a může se tedy plně věnovat řešení dané situace. Stejně je to i s jeho výzbrojí, kterou má policista přidělenou a s níž plní běžné úkoly služby. Potřeba užití jiné výzbroje může být pro řádné a kvalitní splnění požadovaných úkolů překážkou.

KŘP PK je v oblasti zajišťování bezpečnosti v úzké spolupráci s PK. Kraj v minulých letech finančně podpořil nákup speciálního vybavení pro KŘP PK, a to například na pořízení monitorovacího centra, kyanoakrylátové komory nebo přístroje Real time, který umožní určit množství DNA ve zkoumaném vzorku. Poslední příspěvek ve výši milion korun byl věnován na pořízení speciálně vybaveného automobilu pro přepravu služebních psů. (Marešová, 2017)

Z výše uvedených skutečností lze konstatovat, že hypotéza 2 byla potvrzena.

Hypotéza 3:

Metody přípravy policistů na plnění úkolů v rámci IZS jsou odpovídající potřebám PČR a dostatečné, ke zvládnutí MU a KS.

Po zhodnocení výsledků provedeného vlastního šetření a šetření dotazníkovou metodou lze objektivně říct, že připravenost policistů KŘP PK je v současné době na dobré úrovni.

Policie současnosti mimo represivní činnosti musí zvládat i aktivity, jako je preventivní činnost, poradenství, podpora atd. K těmto činnostem jsou potřebné nejen znalosti a zkušenosti, ale i jisté sociální kompetence.

V současné době je věnována převážná část přípravy policistů na znalosti a činnosti spojených převážně s prováděním jejich služebních zákroků, správné vyhodnocení situace, způsob provedení zákroku, jeho legálnost a adekvátnost využití příslušných oprávnění a přiměřenost zákroků. Využívá se především metody přípravy pomocí modelových situací, kdy jsou krok za krokem plněny úkoly od jednodušších ke složitějším s okamžitou odezvou na případná pochybení, omyly či nepřiměřenosti konání ze strany policistů.

Jak nám vyplývá z prováděných šetření není hrozba vzniku MU v PK o nic menší než v ostatních krajích ČR. V následující tabulce 34 je znázorněna četnost výskytu MU v rámci PK v posledních třech letech 2014-2016. Z těchto informací vyplývá, že denně na území PK dojde ke 2-3 požárům, 4-5 dopravním nehodám, 1-2 únikům nebezpečných chemických látek... Je tedy zcela zřejmé, že nelze předpokládat, že by se s MU policisté KŘP PK nemohli setkat nebo, že se s ní již nesesetkali. Jak sami policisté uvedli v dotazníku, celých 58,7 % dotazovaných se již s nějakou MU setkali a 11,9 % respondentů si tuto skutečnost nepamatují nebo si neuvědomují, zda již nějakou MU ve své praxi řešili.

Z uvedeného vyplývá, že MU v rámci PK je více než dostatečné množství, kdy jejich zvládnutí je nejen povinností všech zúčastněných složek, ale zejména prověřením jejich schopností na dané MU reagovat.

Srovnáme-li odpovědi respondentů v otázce 17 dotazníku s tabulkou 34 vidíme, že ze 74 respondentů, kteří na otázku odpovídali uvádí celkem 52 z nich účast na řešení dopravní nehody, stejně jako účast u požáru, 33 respondentů uvedlo řešení události s únikem nebezpečných chemických látek. Tyto údaje navzájem korespondují.

Tabulka 34 Statistické údaje o počtu MU v PK v letech 2014 - 2016

Druh události	2014	2015	2016
požáry	904	1 204	903
dopravní nehody	1 308	1 521	1 648
úniky nebezpečných chemických látek celkem	375	511	512
z toho ropné produkty	294	353	397
technické havárie celkem	3196	3 746	3 890
z toho technické havárie	0	0	0
technické pomoci	2 744	3 217	3 455
technologické pomoci	19	49	15
ostatní pomoci	433	480	420
radiační nehody a havárie	0	0	0
ostatní mimořádné události	0	0	3
plané poplachy	385	460	431
Celkem	6 168	7 442	7 387

Zdroj: (Vonásek, 2015) (Vonásek, 2016) (Žůrková, 2017)

V rámci přípravy na MU a KS bylo v posledních letech ze strany KŘP PK provedeno několik metodických cvičení pořádkových jednotek, součinnostních

cvičení a prověřovacích cvičení nejen v rámci složek IZS, ale i v součinnosti s jednotkami SRN jako součást přeshraniční spolupráce. Například 5. listopadu 2014 v Bayreuthu v Německu se konalo mezinárodní součinnostní cvičení, kterého se zúčastnilo celkem dvě stě policistů policie Bayreuth, Hünfeld, Sasko, Bavorsko, Oerlenbach a policisté z pořádkové jednotky KŘP PK včetně mobilního monitorovacího centra. Mobilní monitorovací centrum získalo KŘP PK díky realizaci projektu „Předcházení a postih projevů extremismu při hromadných akcích“, který byl vybrán v rámci přeshraniční spolupráce mezi ČR a Bavorskem s názvem „Cíl 3 – program přeshraniční spolupráce ČR – Svobodný stát Bavorsko 2007–2013.“ (Plzen.cz, 2014)

24. září 2015 proběhlo v areálu záchranného útvaru HZS Zbiroh součinnostní cvičení pořádkové jednotky KŘP PK s účastí 300 policistů s cílem prověřit spolupůsobení více pořádkových jednotek při policejních opatřeních na demonstracích a v nepřehledných situacích, používání taktických zásad a flexibilního velení při měnících se situacích a zároveň schopnost součinnosti KŘP PK při provádění policejních akcí a opatření k zajištění vnitřního pořádku, včetně spolupráce s HZS PK a ZZS PK. (Jelínková, 2015)

30. září 2015 proběhlo taktické cvičení složek IZS za účasti profesionálních a dobrovolných hasičů z pěti jednotek, ZZS PK, Letecká záchranná služba Armády ČR Líně, PČR, Městské policie Plzeň a Fakultní nemocnice Plzeň, v tunelu Valík na dálnici D5 mezi exitem Plzeň Černice a Bory. Šlo o jedno z největších cvičení složek IZS Plzeňského kraje roku 2015, jehož hlavním cílem bylo vyzkoušet si vzájemnou spolupráci složek IZS, osvojit si taktické postupy při rozsáhlé MU spojené s velkým počtem zraněných osob a ověřit funkčnost traumatologického plánu. (Jakoubková, 2015)

21. července a 25. srpna 2016 na vodní přehradě Hracholusky proběhlo cvičení pořádkové jednotky KŘP PK. Jednalo se o výcvik vůdců malých plavidel, specializace na záchranu na vodě, včetně poskytnutí první pomoci a součinnost s HZS. (Koželuh, 2016)

Dne 27. září 2016 proběhlo v areálu Hasičského záchranného útvaru HZS Zbiroh součinnostní cvičení pořádkových jednotek KŘP PK, Ústí nad Labem a Německé BFE Bayreuth, za účasti kolegů z odboru služební hipologie Praha a Letecké služby PČR, ZZS PK s cílem prověření součinnosti s HZS PK při zákrocích pořádkových jednotek při narušení veřejného pořádku, jako jsou například demonstrace, pochody, pouliční násilí. (Korandová, 2016a)

8.3.2016 PČR s Celní správou ČR provedly součinnostní cvičení s námětem fiktivního rozhodnutí vlády ČR o znovuzavedení kontrol na státní hranici s názvem „VLNA“ s cílem prakticky ověřit postupy, nastavené pro případ masivní migrační vlny, kdy by rozhodnutím vlády ČR byly znovu zavedeny hraniční kontroly na státních hranicích. (Bocán, 2016)

Dnes 26. října 2016 v Dobřanech na základní škole proběhlo speciální taktické cvičení složek IZS s názvem AMOK. Tématem cvičení bylo řešení MU, útok aktivního střelce, v budově základní školy s cílem prověřit akceschopnost prvosledových hlídek, volba vhodného taktického postupu k eliminaci pachatele, poskytnutí první pomoci, evakuace budovy, prověření koordinace s HZS PK ZZS PK a Městskou policií. (Korandová, 2016c)

Dne 10. listopadu 2016 policisté pořádkové jednotky KŘP PK připravili taktické cvičení v Chráněné krajinné oblasti Brdy, kdy procvičovali postupy při pátrání po hledané a pohřešované osobě v členitém a nepřehledném terénu. (Korandová, 2016b)

V souvislosti se vstupem nové smlouvy o policejní spolupráci mezi ČR a SRN v platnost, proběhl ve dnech 4. a 5. dubna 2017 společný výcvik Zásahové jednotky (dále ZJ) KŘP PK a Spezialeinsatzkommandos Nordbayern ze SRN v Železné Rudě v celkovém počtu 50 policistů. Mimo ukázek výcviku ZJ, výstroje a výzbroje, prezentací činnosti jednotek, policisté obou složek cvičili společnou taktiku postupů například při vyhledávání a následném zadržení nebezpečného pachatele v obytném prostoru. (Koželuh, 2017)

V předcházejícím výčtu cvičení jsou zahrnuty pouze ta největší a nejobsáhlejší. Ze všech cvičení jsou zpracovány výstupy v podobně vyhodnocovacích zpráv, kde jsou veškeré informace o přípravě a provedení cvičení, stejně jako zjištěné nedostatky a návrhy na jejich odstranění.

Vzhledem k počtu nejen shora vyjmenovaných cvičení, je zřejmé, že příprava PČR na plnění úkolů spojených s MU a KS touto formou probíhá. Dokonce nejen v zákonem stanovených povinných termínech, ale i nad tento zákonný rámeček.

V kontextu s předchozími zjištěními, především v odpovědích na otázku 19, kde pouze 3 respondenti uvedli, že na zvládnutí MU nebyli po teoretické stránce připraveni. Z otázky 20 pak vyplývá, že po praktické stránce nebyli na zvládnutí MU připraveni pouze 4 respondenti. Z těchto důvodů lze dovodit, že připravenost policistů KŘP PK je na dobré úrovni.

Hypotéza 3 byla potvrzena.

Nedílnou součástí přípravy na zvládnutí MU a KS je i pořádání a účast na odborných konferencích a kongresech pořádaných k danému tématu. Není přitom podstatné, kdo je pořadatelem dané akce. I mimo MV, či PČR jsou subjekty pořádající své konference, na kterých některé příspěvky přímo souvisí

s problematikou krizové připravenosti. Důležitý je obsah sdělení v konkrétních příspěvcích.

Na území města Plzně proběhla ve dnech 20. – 21.09.2012 konference s názvem Plzeňské dny urgentní medicíny 2012. Přestože se jedná o konferenci zdravotnickou, zazněly zde příspěvky z oblasti KŘ a krizové připravenosti, zmíněna byla role policejních interventů, úloha první psychické pomoci na místě MU, vývojové trendy terorismu a pro úplné laiky i souhrn všeobecně známých mýtů o poskytování první pomoci. (Šín, 2012, s. 19, 24, 26, 33)

O dva roky později ve dnech 18. – 19.09.2014 proběhla v Plzni konference s názvem Plzeňské dny urgentní medicíny 2014, kde se prezentovala PČR s příspěvkem AKTIVNÍ STŘELEC, který přednesla mjr. JUDr. Petra Hofmanová z KŘP Středočeského kraje. (Ondra, 2014)

Za uplynulý rok 2016 bylo uskutečněno několik kongresů s tematikou práce IZS, řešení MU a KS či problematika pomáhajících profesí, a to napříč celou ČR.

1. března 2016 v kongresových prostorách hotelu Myslivna v Brně, proběhl mezinárodní kongres s názvem „Spolupráce IZS při MÚ a katastrofách – cvičení vs. realita“ pořádaný za garance Generálního ředitelství (dále GŘ) HZS ČR. „Mimořádné události a katastrofy, Cvičení IZS, Psychologické dopady a Varia“. (Sochorová, 2017)

17. března 2016 v Praze v hlavním zasedacím sálu MV pořádalo MV, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality odbornou konferenci s názvem „Pomáháme společně“ na téma dobrovolnictví a spolupráce nejen při MU v praxi. (Konference na téma dobrovolnictví „Pomáháme společně“, 2016)

Ve dnech 21. až 22. června 2016 se konala 9. mezinárodní vědecká konference BEZPEČNOST REGIONŮ pod patronací Krajského úřadu Jihomoravského kraje, GŘ HZS ČR a Vysoké školy Karla Engliš, a.s. (9. mezinárodní vědecká konference BEZPEČNOST REGIONŮ, 2016)

Dne 7. října 2016 v Přednáškovém sále Lékařského domu, v Praze, Společnost pro radiobiologii a krizové plánování České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, České vysoké učení technické v Praze, Fakulta biomedicínského inženýrství pořádaly studentskou vědeckou konferenci s názvem „ASPEKTY PRÁCE POMÁHAJÍCÍCH PROFESÍ“. (ASPEKTY PRÁCE POMÁHAJÍCÍCH PROFESÍ, 2016)

Ve dnech 19. – 21. října 2016 v Praze, proběhl Mezinárodní kongres WORLD CBRN & MEDICAL CONGRESS k prohloubení spolupráce státních složek a civilního sektoru v otázkách zajištění ochrany před zbraněmi hromadného ničení. (World CBRN & Medical (CEBIRAM) Congress, 2016)

10. listopadu 2016, ve velkém sále v budově MV v Praze na Letné pod záštitou Odboru bezpečnostní politiky a prevence kriminality MV ČR se konal 1. ročník konference Bezpečný event, zaměřenou na problematiku ochrany měkkých cílů – kulturních, sportovních a společenských akcí. (ÚSPĚŠNÁ KONFERENCE BEZPEČNÝ EVENT 2016, 2016)

Ve dnech 10. - 12. dubna 2017 se ve Sloupu v Čechách konala Odborná konference DNY IZS 2017, XVII. ročníku Konference krizové připravenosti. (XVII. ročník Konference krizové připravenosti, 2017)

Dne 19. dubna 2017 se v Plzni konala konference přeshraniční spolupráce zdravotnických záchranných služeb, Konfernz Grenzüberschreitender Rettungsdienst, kde mimo jiné byly prezentovány příspěvky o IZS, a o některých

součinnostních cvičeníh složek IZS v rámci PK uskutečněných v letech 2015–2016. (Štich, 2017, s. 14-15)

Jak je patrné z uvedeného výčtu některých vybraných kongresů a konferencí pořádaných v rámci celé ČR na téma bezpečnosti, ochrany obyvatelstva či spolupráce IZS, je dostatek možností pro získávání zkušeností a znalostí v oboru krizové připravenosti. Policisté KŘP PK v dotazníku v otázce 11 uvedli, že o těchto aktivitách vůbec nevědí. Pouze dva dotázaní se o možnosti účasti na konferenci zmiňují. To svědčí o nízké informovanosti policistů o těchto aktivitách. Na základě vlastní zkušenosti z policejní praxe lze konstatovat, že prostupnost těchto informací k široké základně řadových policistů je velmi nízká.

Na téma připravenosti příslušníků PČR na MU bylo v minulosti zpracováno několik akademických prací, které však popisují vždy jen jednu konkrétní událost, a to aktivního střelce. Například Dudešek ve své práci uvádí, že policisté KŘP Olomouckého kraje obecně nejsou na zvládnutí MU aktivní střelec připraveni. Je to dáno nedostatečnou přípravou v rámci výcviku, nedostatečným informováním o MTZ policistů, špatnou nebo nedostatečnou vybaveností prostředky individuální ochrany a malou časovou dotací na teoretickou přípravu. Tato práce byla zpracována v roce 2014. (DUDEŠEK, 2014)

Naopak Plocek ve své práci uvádí, že v součinnosti složek IZS je připravenost na zvládnutí MU aktivní střelce na dobré úrovni. Policie dokázala na tento, pro nás, nový fenomén, zareagovat rychle jak po technické stránce, vybavenosti, tak i z pohledu zkvalitňování lidských zdrojů. Poukazuje zejména na potřebu prevence a spolupráci s občany, školními institucemi a dalšími organizacemi, které jsou v těchto případech nejčastějšími místy útoku. (Plocek, 2016)

Mach ve své práci o aktivním střelci poukazuje na zjištěné skutečnosti, že složky IZS jsou schopny útok střelce zvládnout. Jelikož nejde zabránit ztrátám na životech civilního obyvatelstva, je nejdůležitější tyto ztráty eliminovat maximálně rychlým zákrokem policie. (Mach, 2016)

KŘP PK v posledních několika letech v této oblasti pokročilo o velký kus dopředu. Jednotliví policisté byli vybaveni novými tělovými neprůstřelnými vestami, vlastní radiostanicí, někteří i služebními mobilními telefony s aplikacemi potřebnými pro výkon služby a podobně. V rámci několikaleté dobře započaté spolupráci s ZZS PK dochází k uskutečňování tematických cvičení a seminářů v oblasti poskytování první pomoci či třídění raněných při hromadném postižení osob metodou START. Z dlouholeté spolupráce s PK profituje KŘP PK dotacemi na různou techniku, speciální vozidla a podobně.

Dále například Šrámek ve své bakalářské práci poukazuje na lepší připravenost příslušníků PČR zařazených do pořádkových jednotek jednotlivých krajů. Lepší připravenost těchto policistů vychází především z častějších a pravidelných nácviků většinou organizovaných formou modelových situací. (Šrámek, 2017)

Málek ve své diplomové práci zmiňuje možnosti využití výukových metod zaměřených na praktické modelové situace. Zařazení tohoto způsobu výuky a přípravy považuje za přínosné zejména v praktičnosti, okamžité odezvě, názornost, možnost využití skutečných událostí k porovnání výcvikových metod. Nezapomíná však na důležitý prvek celé přípravy, kterou je pedagog, školitel, instruktor či metodik. Jeho kvality se přímo odrážejí v kvalitě výuky a praktické přípravy. (Málek, 2011)

Návrhy do praxe

S ohledem na konkrétní nespokojenost policistů s výukou krizové připravenosti v rámci ZOP a malému množství teoretických znalostí a zkušeností potřebných ke zvládnutí úkolů plněných při MU a KS, rozšířit a zkvalitnit nejen teoretickou část přípravy, ale rozšířit přípravu i na praktické nácviky ve formě modelových situací na policejních školách v rámci výuky ZOP.

Cestou vedoucích jednotlivých oddělení informovat policisty o celém systému vzdělávání u PČR, především o jeho funkci, pravidlech využití a možnostech, které poskytuje.

Zlepšit propagaci konferencí a kongresů se zaměřením na krizovou připravenost.

V neposlední řadě též zlepšení samotné motivace příslušníků k dalšímu vzdělávání a zvyšování odborných kvalit v rámci výkonu povolání.

ZÁVĚR

Zajištění bezpečnosti je jedním ze základních úkolů každého suverénního státu či regionu. Podobně k tomu přistupuje ČR. Protože se hrozby v daném regionu mění, je třeba jim předcházet a predikovat je.

Tato práce se věnuje šetření v řadách policistů KŘP PK ke zjištění stavu jejich připravenosti na zvládnutí MU a KS. V teoretické části se věnuje studiu literárních zdrojů, zákonných ustanovení, nařízení a metodických pokynů týkajících se PČR. Na těchto základech byly stanoveny hypotézy, které byly v praktické části práce prokazovány. Průzkum byl řešen formou dotazníkového šetření. Následně byly výsledky konfrontovány s vlastním pozorováním a poznatky získanými v teoretické části. Všechny hypotézy byly ve výsledku potvrzeny.

V závěru diskuze pak práce nabízí několik doporučení pro další využití v praxi, která by mohla zlepšit nejen připravenost jednotlivých policistů, ale PČR jako celku.

Policie je ze strany veřejnosti vnímána z pohledu „předrevoluční veřejné bezpečnosti“, jen jako represivní složka státní moci. Naplňování jejího současného motta „Pomáhat a chránit“, kdy má občanům poskytovat určitou službu, není v současné populaci plošně vnímána kladně. Příprava na plnění úkolů PČR při MU a KS je nedílnou a důležitou součástí profesního života každého jednotlivého policisty. V případě zdárného zvládnutí MU či KS, kdy se podaří zachránit, byť jen jeden jediný lidský život, získá celý systém krizové připravenosti na smyslu a účelu, pro který byl vytvořen. Vynaložené finanční a materiálové prostředky, které se v době klidu, tedy v době, kdy žádná MU ani KS nehrozí, zdají být přehnaně vysoké, a tedy i zbytečné, najednou získávají na

účelnosti a jejich hodnota roste společně s prestiží jednotlivých složek IZS, které se na řešení dané situace podílely včetně PČR.

Štěstí přeje připraveným!

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
GŘ	generální ředitelství
HZS	hasičský záchranný sbor
IZS	integrováný záchranný systém
KŘ	krizové řízení
KŘP	Krajské ředitelství policie
KS	krizová situace
MTZ	materiální a technické zabezpečení
MU	mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
ORP	obec s rozšířenou působností
PA	policejní akademie
PaFO	právnícká a fyzická osoba
PČR	Policie České republiky
PK	Plzeňský kraj
SaP	síly a prostředky
Sb.	sbírka zákonů
SRN	Spolková republika německo
ÚPVaSP	útvár policejního vzdělávání a služební přípravy
ZaLP	záchranné a likvidační práce
ZJ	zásahová jednotka
ZOP	základní odborná příprava
ZZS	zdravotnická záchranná služba
z. č.	zákon číslo

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

9. mezinárodní vědecká konference BEZPEČNOST REGIONŮ, 2016. In: *Vysoká škola Karla Engliš: Crisis management 2016* [online]. Brno [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: <http://www.vske.cz/cz/veda-a-vyzkum/konference-vske/crisis-management-2016>

ASPEKTY PRÁCE POMÁHAJÍCÍCH PROFESÍ: ASPECTS OF WORK OF HELPING PROFESSIONS (AWHP), 2016. In: *ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ: Fakulta biomedicínského inženýrství* [online]. Praha [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: [https://www.fbmi.cvut.cz/files/nodes/11976/public/Program_AWHP_2016_-_Praha_7._10._2016%20\(2\).pdf](https://www.fbmi.cvut.cz/files/nodes/11976/public/Program_AWHP_2016_-_Praha_7._10._2016%20(2).pdf)

BOCÁN, Jozef a Kateřina RENDLOVÁ, 2016. Cvičení "VLNA" bylo úspěšné. In: *Policie České republiky: Zpravodajství 2016* [online]. 2016-03-08 [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/cviceni-vlna-bylo-uspesne.aspx>

ČESKO, 2000. Zákon č. 239 ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. částka 73, s. 3461 - 3474. ISSN 1211 - 1244.

ČESKO, 2003. Zákon č. 361 ze dne 23. září 2003 o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. částka 121, s. 5850-5910. ISSN 1211 - 1244.

ČESKO, 2008. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. částka 91, s. 4086 - 4116. ISSN 1211 - 1244.

DUDEŠEK, Martin, 2014. *Připravenost policistů České republiky na mimořádné události: aktivní střelec*. Olomouc. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta tělesné výchovy. Vedoucí práce Jaromír Novák.

JAKOUBKOVÁ, Pavla, 2015. Hromadná nehoda na dálnici D5 v tunelu Valík: taktické cvičení složek IZS. In: *Plzeňský kraj Hasičský záchranný sbor České republiky: Informační servis, zpravodajství 2015, září* [online]. Plzeň, 2015-09-30 [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/hromadna-nehoda-na-dalnici-d5-v-tunelu-valik.aspx>

JELÍNKOVÁ, Ivana a Jana TOMKOVÁ, 2015. Cvičení pořádkových jednotek. In: *Policie České republiky: Zpravodajství* [online]. Praha, 2015-09-25 [cit. 2017-03-26]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/cviceni-poradkovych-jednotek-792091.aspx>

KAŠPAROVÁ, Kateřina, 2015. *Metody a formy přípravy policistů k výkonu povolání*. Kladno. Bakalářská práce. České vysoké učení technické, Fakulta biomedicínského inženýrství, Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva. Vedoucí práce Npor. Mgr. Michal Strieborný.

KOLEKTIV AUTORŮ, , 2014. *Ochrana obyvatelstva v případě krizových situací a mimořádných událostí nevojenského charakteru I*. 1. vyd. Brno: Tribun EU s. r. o., 152 s. ISBN 978-80-263-0721-1.

KOLEKTIV AUTORŮ, , 2014a. *Ochrana obyvatelstva v případě krizových situací a mimořádných událostí nevojenského charakteru II*. 1. Brno: Tribun EU s. r. o., 304 s. ISBN 978-80-263-0724-2.

KOLEKTIV AUTORŮ, , 2014b. *KONCEPCE ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030*. První. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 75 s. ISBN 978-80-86446-50-7.

KOLEKTIV AUTORŮ, , 2015. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta*. 1. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 329 s. ISBN 978-80-86466-62-0.

Konference na téma dobrovolnictví „Pomáháme společně“, 2016. In: *Ministerstvo vnitra České republiky: ZPRAVODAJSTVÍ* [online]. Praha [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/cthh/docDetail.aspx?docid=21985571&doctype=ART>

KORANDOVÁ, Martina, 2016a. Součinností pořádkové cvičení: Policisté zasahovali proti demonstrantům i squaterům. In: *Policie České republiky: Informace* [online]. 2016-09-27 [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/soucinnosti-poradkove-cviceni.aspx>

KORANDOVÁ, Martina, 2016b. *Taktické cvičení pořádkové jednotky v Brdech*. In: . Dostupné také z: <http://www.policie.cz/clanek/takticke-cviceni-poradkove-jednotky-v-brdech.aspx>

KORANDOVÁ, Martina, 2016c. Dobřany zažily taktické cvičení. In: *Policie České republiky: informace KŘP Plzeňského kraje* [online]. Plzeň, 2016-10-26 [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/dobransy-zazily-takticke-cviceni.aspx>

KOUDELKA, Zdeněk, Radek ONDRUŠ a Petr PRŮCHA, 2005. *Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář k 1.2.2005*. 3. doplněné vydání. Praha: LINDE, 448 s. ISBN 80-7201-525-7. EAN: 9788072015252.

KOUBEK, Zdeněk, Petr PRŮCHA a Radek ONDRUŠ, 2004. *Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář : podle stavu k 1.1.2004*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde. ISBN 8072014447.

KOŽELUH, Jan, 2016. Cvičení pořádkové jednotky. In: *Policie České republiky: ZPRAVODAJSTVÍ* [online]. 2016-08-26 [cit. 2017-03-26]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/cviceni-poradkove-jednotky-726841.aspx>

KOŽELUH, Jan, 2017. Společný výcvik speciálních jednotek. In: *Policie České republiky: Policie České republiky – KŘP Plzeňského kraje* [online]. Plzeň, 2017-04-21 [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/a-429925.aspx>

Krizové řízení: Krizové řízení, plánování a vzdělávání, 2009. In: *Ministerstvo vnitra České republiky: informační servis* [online]. Odbor bezpečnostní politiky [cit. 2017-03-19]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/krizove-izeni-72.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

MACH, Petr, 2016. *Příprava a provedení policejního zásahu při útoku aktivního střelce za asistence složek integrovaného záchranného systému*. Kladno. Bakalářská práce. České vysoké učení technické, Fakulta biomedicínského inženýrství, Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva. Vedoucí práce Olga Janouchová.

MÁLEK, Petr, 2011. *Využití výukových metod se zaměřením na modelové situace v odborném vzdělávání policistů*. Brno. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra didaktických technologií. Vedoucí práce Pavel Pecina.

MAREŠOVÁ, Alena, 2017. Plzeňský kraj přispěl na pořízení vozidla pro policejní psy. In: *Plzeňský kraj: nejlepší místo pro život* [online]. Plzeň [cit. 2017-03-

25]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/plzensky-kraj-prispel-na-porizeni-vozidla-pro-policejni-psy-0>

MATES, Pavel, Břetislav ČECHMÁNEK, Miroslav HROMÁDKA, K KRAMÁŘ a Jindřich RAJMAN, 2004. *Policejní právo: Právní předpisy s komentářem: Podle stavu k 1.5.2004*. 2. aktualizované vydání. Praha: Linde, 359 s. ISBN 80-7201-482-X.

MICHÁLEK, Michal, 2017. Stavby a platy příslušníků Policie České republiky. In: *Police České republiky: ZVEŘEJNĚNÉ INFORMACE 2017* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/soubor/vyzadane-informace-priloha-xlsx.aspx>

MÍKA, Vladimír Tomáš, Ladislav ŠIMÁK, Mária HUDÁKOVÁ a Jiří HORÁČEK, 2009. *Manažment a krízový manažment: Úvod do krízového manažmentu*. 1. vydání. Žilina: EDIS - vydavateľstvo Žilinskej univerzity, 214 s. ISBN 978-80-554-0079-2.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2008. *Reforma Policie České republiky: Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie České republiky*. Praha, 45 s. Č. j. MV-16511-1/VO2008.

ONDRA, Václav, ed., 2014. *Plzeňské dny urgentní medicíny 2014: sborník příspěvků*. 1. Plzeň: Zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje, 58 s.

PLOCEK, Jaromír, 2016. *Aktivní střelec - dokážeme se bránit?*. Brno. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta, Katedra trestního práva, Obor teorie a praxe trestního a správního procesu.

PLZEN.CZ, , ESTETICA ONLINE, ed., 2014. Policisté z Plzeňského kraje se zúčastnili mezinárodního cvičení pořádkových jednotek. In: *Plzen.cz* [online]. Plzeň [cit. 2017-03-26]. Dostupné z: <http://plzen.cz/policiste-z-plzenskeho-kraje-se-zucastnili-mezinarodniho-cviceni-poradkovych-jednotek/>

Policejní akademie České republiky v Praze [online], 2016. [cit. 2017-03-23]. Dostupné z: <http://www.polac.cz/g2/index.php>

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, , 2017. *POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY: POLICE OF THE CZECH REPUBLIC*. 2. vydání. Praha, 152 s. ISBN 978-80-270-0664-9.

SAK, Petr, 1996. *Veřejnost a policie: Vybrané výsledky empirického výzkumu*. In Sborník příspěvků sekce sociální patologie Vimperk, 25. - 27. dubna 1996. Praha: Masarykova česká sociologická společnost, sekce sociální patologie.

SOCHOROVÁ, Veronika a Michal VONDRÁČEK, 2017. REPORTÁŽ Z MEZINÁRODNÍHO KONGRESU - SPOLUPRÁCE IZS PŘI MŮ A KATASTROFÁCH - CVIČENÍ VS. REALITA. In: *AKUTNE.CZ: Aktuality* [online]. [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <http://www.akutne.cz/index.php?pg=aktuality&aid=738>

SOUČEK, Vladimír, 2009. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek a vybrané kapitoly krizového řízení: modul G*. První. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 60 s. ISBN 9788086640686.

ŠÍN, Robin, ed., 2012. *Plzeňské dny urgentní medicíny 2012: sborník abstraktů*. 1. Plzeň: Zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje, 64 s. ISBN 978-80-260-1929-9.

ŠÍN, Robin, 2017. *MEDICÍNA KATASTROF*. První. Praha: GALÉN, 352 s. ISBN 978-80-7492-295-4.

ŠRÁMEK, Jakub, 2017. *Pořádkové jednotky Policie České republiky*. Praha. Bakalářská práce. Policejní akademie České republiky, Fakulta bezpečnostně právní. Vedoucí práce Jozef Tóth.

ŠTĚTINA, Jiří, 2014. *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. 1. Praha: Grada, 557 s., [24] s. obr. příl. ISBN 978-80-247-4578-7.

ŠVINGALOVÁ, Dana, 2006. *Kapitoly z psychologie II. díl: Psychologie osobnosti*. Vyd. 2., upr. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 80-7372-043-4.

ÚSPĚŠNÁ KONFERENCE BEZPEČNÝ EVENT 2016, 2016. *BEZPEČNÝ EVENT: KONFERENCE* [online]. [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: <http://www.bezpecnyevent.cz/news/uspesna-konference-bezpecny-event-2016/>

Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy: O nás, 2017. In: *Police České republiky: Celostátní útoary* [online]. Praha [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utvar-policejního-vzdelavani-a-sluzebni-pripravy.aspx>

VANGELI, Benedikt, 2014. *Zákon o Policii České republiky: Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 488 s. EAN: 978807400545.

VOKUŠ, Jiří, 2010. *Police České republiky = Police of the Czech Republic: pomáhat a chránit*. 2. vyd. Grafická úprava Michal MICHÁLEK; překlad Patricie VLACHOVÁ, Eliška SLATINOVÁ, Joanna GIDNEY. Praha: Policejní prezidium České republiky. ISBN 978-80-254-7701-4.

VONÁSEK, Vladimír, 2015. Statistická ročenka 2014: příloha časopisu 112 číslo 3/2015. *Časopis 112*. Praha: Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, **14**(3), 44. ISSN 1213-7057.

VONÁSEK, Vladimír, 2016. Statistická ročenka 2015: příloha časopisu 112 číslo 3/2016. *Časopis 112*. Praha: Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, **15**(3), 44. ISSN 1213-7057.

VŠETIČKA, Pavel, 2014. *Policie České republiky jako orgán státní správy* [online]. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, Katedra správní vědy a správního práva [cit. 2016]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/365523/pravf_m/DIPLOMOVA_PRACE_-_Pavel_Vseticka.pdf

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově [online], 2017. [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.spshol.cz/>

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze [online], 2017. Praha [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.skolamv.cz/>

World CBRN & Medical (CEBIRAM) Congress, 2016. In: *SPOLEČNOST KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI ZDRAVOTNICTVÍ* [online]. Praha [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <http://www.skpz.cz/wp-content/uploads/2016/09/CBRN-Prague-OCT2016.pdf>

XVII. ročník Konference krizové připravenosti: Odborná konference „DNY IZS 2017“, 2017. In: *SPOLEČNOST KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI ZDRAVOTNICTVÍ: aktuality* [online]. [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <http://www.skpz.cz/xvii-rocnik-konference-krizove-pripravenosti-ve-sloupu-v-cechach/>

ŠTICH, Lukáš, ed., 2017. *Konference přeshraniční spolupráce zdravotnických záchranných služeb: Konferenz Grenzüberschreitender Rettungsdienst*. Plzeň: Fakulta zdravotnických studií, 30 s. ISBN 978-80-261-0701-9.

ŽŮRKOVÁ, Klára, 2017. *Statistická ročenka 2016: příloha časopisu 112 číslo 3/2017. Časopis 112*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 16(3), 44. ISSN 1213-7057.

SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Graf počtu zúčastněných respondentů dotazníkového šetření..... 48

Obrázek 2 Celkový přehled počtu odpovědí respondentů dle pohlaví 77

SEZNAMU POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 Odpovědi na otázku 1	49
Tabulka 2 Odpovědi na otázku 2	49
Tabulka 3 Odpovědi na otázku 3	50
Tabulka 4 Odpovědi na otázku 4	52
Tabulka 5 Odpovědi na otázku 5	53
Tabulka 6 Výčet studijních oborů k odpovědi na otázku 5.....	53
Tabulka 7 Odpovědi na otázku 6	54
Tabulka 8 Odpovědi na otázku 7	54
Tabulka 9 Odpovědi na otázku 8	55
Tabulka 10 Odpovědi na otázku 9	56
Tabulka 11 Odpovědi na otázku 10	57
Tabulka 12 Výčet odpovědí k otázce 11	58
Tabulka 13 Odpovědi na otázku 11	58
Tabulka 14 Odpovědi na otázku 12	59
Tabulka 15 Odpovědi na otázku 13	60
Tabulka 16 Odpovědi na otázku 14	62
Tabulka 17 Odpovědi na otázku 15	63
Tabulka 18 Odpovědi na otázku 16	63
Tabulka 19 Odpovědi na otázku 17	64
Tabulka 20 Odpovědi na otázku 18	65
Tabulka 21 Odpovědi na otázku 19	65
Tabulka 22 Odpovědi na otázku 20	66
Tabulka 23 Odpovědi na otázku 21	67
Tabulka 24 Odpovědi na otázku 22	68
Tabulka 25 Odpovědi na otázku 23	68
Tabulka 26 Odpovědi na otázku 24	69
Tabulka 27 Odpovědi na otázku 25	70

Tabulka 28 Odpovědi na otázku 26	70
Tabulka 29 Odpovědi na otázku 27	71
Tabulka 30 Odpovědi na otázku 28	72
Tabulka 31 Odpovědi na otázku 29	72
Tabulka 32 Odpovědi na otázku 30	73
Tabulka 33 Odpovědi na otázku 31	74
Tabulka 34 Statistické údaje o počtu MU v PK v letech 2014 - 2016	84

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 Dotazník.....	109
Příloha 2 Etický kodex Policie České republiky	115

Příloha 1 Dotazník

Vážené kolegyně a vážení kolegové

Jsem studentem 2. ročníku magisterského studia na ČVUT v Praze, Fakulta biomedicínského inženýrství, Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva, obor Civilní nouzové plánování. V rámci zpracování mé diplomové práce provádím výzkum formou nestandardního dotazníku ke zjištění míry připravenosti policistů na zvládnání mimořádných událostí.

Tímto se na Vás obracím se žádostí o vyplnění tohoto dotazníku. Dotazník je zcela anonymní. Veškeré informace tímto způsobem získané budou použity výhradně pro účely zpracování mé diplomové práce a nebudou poskytnuty třetí straně.

Za pomoc Vám všem předem děkuji. prap. Bc. Karel Kruba

Seznam otázek dotazníkového šetření

1. Jste:

- Muž
- Žena

2. Do jaké věkové kategorie patříte?

- do 20 let
- 21–30 let
- 31–40 let
- 41 a více

3. Jak dlouho pracujete u PČR

- do 3 let
- 4–10 let

- 11–15 let
- a více

4. Vaše služební zařazení u PČR

- Obvodní oddělení policie
- Oddělení dopravní policie
- Služba kriminální policie a vyšetřování
- Oddělení správních činností
- Cizinecká policie
- Oddělení operační
- Oddělení zbraní a střeliva
- Oddělení hlídkové služby
- Oddělení služební kynologie
- jiné

5. Studoval(-a) jste někdy, v rámci dosažení Vašeho vzdělání, obor management, krizový management, civilní ochrana, civilní nouzové plánování apod.

- Možno označit více odpovědí.
 - management
 - krizový management
 - krizové řízení
 - ochrana obyvatelstva
 - civilní obrana
 - civilní nouzové plánování
 - nic z uvedeného
 - Pokud jiný obdobný obor, uveďte jaký?

6. Pojem "mimořádná událost" podle zákona č. 239/2000 Sb. o IZS:

- neznám

- pouze tuším, co by to mohlo být
 - mám celkem dobrou představu co to je
 - vím přesně, co je mimořádná událost
- 7. S problematikou zvládnání mimořádných událostí a přípravy na ně jste byl(-a) seznámen(-a) již v rámci základní odborné přípravy:**
- Ano
 - Ne
- 8. Bylo toto seznámení v rámci základní odborné přípravy dostačující pro zvládnutí mimořádných událostí?**
- Ano
 - Ne
 - Nemohu posoudit
- 9. V průběhu výkonu služby jste na zvládnání mimořádných událostí:**
- připravování pravidelně v dostatečné míře
 - připravování pravidelně, ale nedostatečně
 - připravování nepravidelně
 - nejste připravováni
- 10. Příprava na zvládnání mimořádných událostí probíhá:**
- Možno označit více odpovědí.*
- v rámci běžného výkonu služby
 - začleněním do služební přípravy
 - speciálním školením mimo služební přípravu
 - neprobíhá
 - pokud probíhá i jiným způsobem uveďte jak (Napište odpověď)
- 11. Příprava na zvládnání mimořádných událostí probíhá formou:**
- Možno označit více odpovědí.*
- přednášek nebo prezentací
 - metodických cvičení

- speciálních kurzů v jednotlivých formách vzdělávání
- taktických a prověřovacích cvičení
- samostudia (např. z interních aktů řízení)
- jinou formou – uveďte jakou

12. Jste ve službě vycvičeni prostředky osobní ochrany v souvislosti s možným plněním úkolů při mimořádné události?

- Ano
- Ne

13. Jakými prostředky osobní ochrany pro plnění úkolů při mimořádné události disponujete?

14. Jste ve službě vycvičeni nějakými prostředky použitelnými v souvislosti s možným plněním úkolů při mimořádné události?

- Ano
- Ne

15. Jakou výzbrojí pro plnění úkolů při mimořádné události disponujete?

16. Setkal(-a) jste se při výkonu Vašeho povolání s nějakou mimořádnou událostí?

- Ano
- Ne
- Nejsm si vědom

17. S jakou mimořádnou událostí jste se setkal(-a)?

18. Byl jste při řešení mimořádné události postaven do role vedoucího složky nebo velitele celého zásahu?

- Ano
- Ne

19. Na zvládnutí této mimořádné události, včetně Vaší zastávané funkce při řešení mimořádné události, jste byl(-a) teoreticky připraven(-a):

- Dostatečně
- Přiměřeně ke zvládnutí situace

- Částečně
- Nedostatečně

20. Na zvládnutí této mimořádné události, včetně Vaší zastávané funkce při řešení mimořádné události, jste byl(-a) prakticky připraven(-a):

- Dostatečně
- Přiměřeně ke zvládnutí situace
- Částečně
- Nedostatečně

21. Organizuje Váš zaměstnavatel akce zaměřené ke zvládnutí mimořádných událostí?

- Ano
- Ne
- Nevím

22. Napište, jaké akce zaměstnavatel organizuje.

23. Umožňuje Vám zaměstnavatel účast na akcích zaměřených ke zvládnutí mimořádných událostí?

Možno označit více odpovědí.

- V rámci běžného výkonu služby.
- Mimo běžný výkon služby.
- V době svého volna.
- Neumožňuje

24. Poskytl(a) Vám účast na akcích zaměřených pro zvládnutí mimořádných událostí vědomosti a schopnosti, které můžete využít i v běžném výkonu služby?

- Ano
- Ano, ale jen v omezeném rozsahu
- Nevím/neumím posoudit

- Ne

25. Uveďte, v čem vidíte tento přínos pro Vás osobně.

26. V rámci přípravy na zvládnání mimořádných situací probíhají cvičení na zvládnání mimořádných událostí:

- pravidelně, i nad rámec zákonných povinných cvičení
- pouze v rámci zákonných povinných cvičení
- neprobíhají ani v rámci zákonných povinných cvičení

27. Zúčastnil(-a) jste se takového cvičení?

- Ano, opakovaně
- Ano, pouze jedenkrát
- Ne

28. Zúčastnil(-a) jste se takového cvičení?

- Ano, opakovaně
- Ano, pouze jedenkrát
- Ne

29. Byla účast na cvičení pro Vás přínosem?

- Ano, zcela určitě
- Ano, ale jen částečně
- Ne

30. V čem spatřujete/pocítujete přínos účasti na cvičení?

31. Máte nápad, jak se na zvládnání mimořádných událostí lépe připravit, co by chtělo změnit, vylepšit, přidat či odebrat z přípravy apod. Prosím vypište heslovitě. (Napište odpověď)

Příloha 2 Etický kodex Policie České republiky

Příslušníci Policie České republiky, vědomi si svého poslání, spočívajícího ve službě veřejnosti a založeného na úctě a respektu k lidským právům, vyjadřují následující principy, jež chtějí sdílet a dodržovat.

- 1) Cílem Policie České republiky je
 - a) chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti,
 - b) prosazovat zákonnost,
 - c) chránit práva a svobody osob,
 - d) preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji,
 - e) usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti.
- 2) Základními hodnotami Policie České republiky jsou
 - a) profesionalita,
 - b) nestrannost,
 - c) odpovědnost,
 - d) ohleduplnost,
 - e) bezúhonnost.
- 3) Závazkem Policie České republiky vůči společnosti je
 - a) prosazovat zákony přiměřenými prostředky s maximální snahou o spolupráci s veřejností, státními a nestátními institucemi,
 - b) chovat se důstojně a důvěryhodně, jednat se všemi lidmi slušně, korektně a s porozuměním a respektovat jejich důstojnost,
 - c) uplatňovat rovný a korektní přístup ke každé osobě bez rozdílu, v souladu s respektováním kulturní a hodnotové odlišnosti příslušníků menšinových skupin všude tam, kde nedochází ke střetu se zákony,
 - d) při výkonu služby jednat taktně, korektně a vhodně uplatňovat princip volného uvážení,

- e) používat donucovacích prostředků pouze v souladu se zákonem; nikdy nezacházet s žádnou osobou krutě, nehumánně ani ponižujícím způsobem,
 - f) nést odpovědnost za každou osobu, která byla omezena Policií České republiky na osobní svobodě,
 - g) zachovávat mlčenlivost o informacích zjištěných při služební činnosti,
 - h) zásadně odmítat jakékoliv korupční jednání, netolerovat tuto protizákonnou činnost u jiných příslušníků Policie České republiky, odmítnout dary nebo jiné výhody, jejichž přijetím by mohlo dojít k ovlivnění výkonu služby,
 - i) zásadně se vyhýbat jakémukoliv jednání, které by mohlo být střetem zájmů.
- 4) Závazkem vůči ostatním příslušníkům Policie České republiky je
- a) usilovat o otevřenou a partnerskou spolupráci,
 - b) dbát, aby vztahy byly založeny na základě profesní koležiality, vzájemné úcty, respektování zásad slušného a korektního jednání; jakékoliv formy šikanování a obtěžování ze strany spolupracovníků či nadřízených jsou vyloučeny,
 - c) netolerovat ani nekrýt podezření z trestné činnosti jiných příslušníků Policie České republiky a trestnou činnost neprodleně oznámit; stejně tak netolerovat ani jiné jejich protiprávní jednání či jednání, které je v rozporu s Etickým kodexem Policie České republiky.
- 5) Osobním a profesionálním přístupem příslušníků Policie České republiky je
- a) nést osobní odpovědnost za svoji morální úroveň a svůj profesionální výkon,
 - b) chovat se bezúhonně ve službě i mimo ni tak, aby důstojně reprezentovali Policii České republiky svým jednáním, vystupováním i zevnějškem.

Každý příslušník Policie České republiky, který jedná v souladu se zákonem a Etickým kodexem Policie České republiky, si plně zaslouží úctu, respekt a podporu společnosti, jejíž bezpečnost chrání i s nasazením vlastního života.